

Kádár János a „jó király”

„Rákossal foglalkozom, róla is sok szépet hallok”

(Írásunk a lap 3-4. oldalán)

Az aggodalom
fölösleges volt

Közel negyedmillió ember a Hősök terén — és tökéletes a rend. Ettől a fegyelmzett, józan sokaságtól, ettől az összeszórított fogú társadalomtól kell tartani? Ha valóban csak a közrendjét akarják őrizni, akkor a közrend fenntartóinak nem volt és nincs többé okuk az aggodalomra.

Közel negyedmillió ember a Hősök terén — némán. A tömeg órákon át egyhelyütt kitart, lassan vagy alig-alig mozdul. Ettől a gyászban és nemzeti szolidaritásban összeforrott, hazaszeretében-fájdalmasan megbántott tömegtől nem kell-e tartani? Akik azt gondolták, hogy ez a gyásznappal erőltetnül hat majd, és inkább hangos demonstrációt kell szervezni, beláthaták: az ő aggodalmuk sem volt indokolt.

Másféle aggályok is megelőzték a június 16-i megmozdulást.

Vajon kívánatos-e az Országgyűlés küldöttségének, a kormány képviselőinek a megjelenése? Nem adódik-e hamis látás ebből? Nem fogják-e majd be az ellenzéki szellemű százszekereket a reformkommunisták szekereibe? Nem üt-e Szűrös, Pozsgay és Németh kincstári bélyegét erre az eseményre? A történetek eloszlatják az ilyen aggályokat: az elhangzott beszédek együttesen oly kemény bírálatot adtak a kommunista rezsimnek, oly határozottan fogalmazták meg a demokráciát és szabadságot áhító társadalom követeléseit, hogy inkább a balos konzervatívok félelme mondható korlátain. És mindenki a hatalom reformerát szánynak prominens képviselői a koszorúzás után mintha eltűntek volna a színről, nehezen utasíthatják vissza pártbeli ellenlábasaiknak azt a szemrehányást, hogy közösséget vállaltak a rendszerváltás szószólóival. (Ami egyébként szolgáljon érdemükre, amennyiben igaz.)

Vajon méltatják-e a gyásznappal rendezői az egyszerű forradalmárok áldozathozatalát is? — aggódta többen, mondván, hogy a Történelmi Igazságtétel Bizottságában az egykori reformkommunistáké a döntő szó. Vajon hangot kapnak-e 1956 azon harcosainak az elképzelései is, akik nem valami megszelídített kommunizmust akartak, hanem szabadságot és társadalmi igazságot? Azt hiszem, az aggodalmak ebben a tekintetben sem igazolódtak. Mindenki számára világossá válhatott, hogy ma már Nagy Imrén és munkatársaiban nem a kommunizmust tiszteljük, hanem épp azokat, akik túl tudtak lépni korábbi kommunista voltakoriánáin. És mindenki azzal a tudattal térhetett haza a gyásznappalról, hogy a forradalomban életüket áldozó egyszerű embereket senki sem akarta elkülöníteni a vértanúságban osztozó, ismertebb nevű társaiktól. Az emlékező kegyelet nem rangsorolt, és ha mégis Nagy Imrékről esett több szó, akkor ez éppen személyük és vállalt történelmi szerepük jelképes mivolta miatt történt így.

Június 16. új szakaszt nyit a polgári, demokratikus jogállam kivívásáért folyó küzdelemünkben. Negyven év óta most először hangzottak el nagy nyilvánosság előtt és jelentek meg a sajtóban is a kommunista párt uralmát és szerepét, a Szovjetunió ellenforradalmi beavatkozását egyértelműen és keményen bíráló, elítélő beszédek, megállapítások. Ez a tény jeladás az egész országnak, főleg a magyar vidéknek, ahol az elnyomó gépezet és a félelem tőle még mindig sokkal nagyobb úr, mint a fővárosban.

És ha a jelle megmozdul a társadalom egésze, talpra áll a vidék, a falu is, ha tömegesen szerveződnék meg az ellenzéki pártok helyi csoportjai, és ezek összefognak egymással, akkor eloszlik majd sokunk aggodalma, hogy szervezetszűrés hiányában nem sikerül majd megzabolázni társadalmunk feszültségeit.

Június 16. biztató jele volt annak, hogy erőnk is, nyugalmunk is, céltudatos elgondolásunk is van elég a társadalmi robbanás elküldéséhez, a megújulás békés eszközökkel való kikényszerítéséhez.

Gadó György

Megdöbbenés és lelkiismereti válság

Levél az MSZMP KB-nak

Pártszervezetek, párttagok hozzánk eljuttatott észrevételei és véleménye alapján a testületet a következőkről tájékoztatjuk:

A Nagy Imre és társai temetése nyomán kialakult politikai hangulat meggyökösödött, rendkívül ellentmondásos. A párttagok alapvetően egyetért a KB állásfoglalásával, a történelmi közelmúlt őszinte, tárgyilagos elemzésével, a nemzeti megbékélést célzó kegyeleti aktsussal. Nagyra értékeli, hogy a búcsúztatás békésen, rendezettség nélkül történt. Nyilvánvalóvá vált számára, hogy az ellenzék szervezett, nagy és növekvő tömegbefolyással bíró politikai erő, létezése olyan realitás, amelyet egyetlen jövőbeni politikai program sem hagyhat figyelmen kívül.

Súlyos bizonytalanság és zavar forrása, Nagy Imre és társai jogi rehabilitációját nem kísérte a politikai rehabilitáció egyértelmű kimondása. Ezért a KB állásfoglalásában sok párttag nem talál önmaga számára igazodási pontokat, s ez súlyos lelkiismereti válságot okoz, főleg az idősebb párttagok és a

konzolidációban közreműködők körében.

Megdöbbenéssel vették tudomásul, hogy a nemzeti megbékélés szándékát többoldról kinyilvánító előzetes elhatározás ellenére a temetésen elhangzott néhány szélsőséges, a kormányt, az MSZMP-t durván támadó megnyilatkozás, s azokat a mai napig semmiféle hivatalos visszautasító reakció nem követte azóta sem. Ezt az azzal hozzák összefüggésbe, hogy az MSZMP önmaga számára sem tisztázta világosan képviselőinek a szertartástól való távolmaradás okait, ugyanakkor a kormányfő és az államminiszter jelen volt.

A párttagság úgy érzi, hogy az MSZMP vezetésének nincs világos álláspontja az ellenzék politikai törekvéseivel kapcsolatban, a Politikai Bizottság egyes tagjai a párttagság álláspontját figyelmen kívül hagyva politikáznak. A párttagság jelentős része úgy ítéli meg, hogy a párt jelenleg nem az övé, hanem az egymással vetélkedő vezetőké. Azt várják a Közpon-

folytatás a 8. oldalon

fotó:czakó

Nyílt levél

Tisztelt Tolna megyei
Képviselők!

Az Országgyűlés által heves vitákban meg tárgyalt és 1989. január 1-vel életbe léptetett, a munkanélküli segélyezésről szóló jogszabály diszkriminatív jellege, illetve annak negatív hatásai az elmúlt fél évben nyilvánvalóvá váltak. Az első munkahelyet kereső fiatalok számára ez a rendelet nem biztosít segélyezési alapot. Az ígért átképzési lehetőségek, az „újrakezdési kölcsönformációk” országszerte igen korlátozott lehetőséget jelentenek. Az illetékesek által tiszteletreméltó igyekezettel „kiizzadt” átmeneti formák (köz munkák, háztartásvezetési tanfolyamok, stb.) csak átmenetként és a valódi problémák halmazára jók, szintén igen szűk körben. Tolna megyében a szakemberek becsülése szerint több mint 1000 fiatal (14-19 éves kor között) érint ez a hátrányos megkülönböztetés, és ebből alig egyharmadának bizto-

Ha már segély, segítsen!

sítható akár átmeneti megoldás is.

A városok közvetlen vonzáskörén kívül eső településeken a fiatalok helyzete katasztrofális. Sajnos, ez mind megannyi — egyébként is többnyire hátrányos helyzetű — család életében okoz megoldhatatlan nehézségeket.

A 16—19 éves korosztályban a családokat a segélyezés megtagadásán kívül sújtja a diákkedvezményes és a családi pótlék elvesztése is!

Tudjuk, hogy a rendeletet „nyugati” példák sugalmazták, ahol a korosztályra nem terjednek ki a segélyek. De ott valóban működő piacgazdaságok léteznek, és jóval magasabb a családok jövedelme, illetve életszínvonaluk is. A rendeletalkotók ebben a kérdésben — igen bátoran — nem mernek eltérni a választott modelltől. Más ponton viszont igen bátran túllépték a modell által kínált kereteket, amikor a segélyezettek körébe vonták — még ha csökkentett mértékkel is — a munkahelyüket önké-

nyesen, ún. kilépett munkakönyvi bejegyzéssel elhagyó munkavállalókat is. Így a segélyrendelet toleránsabb az önhibájából munkanélkülivé vált állampolgárral szemben, mint az önhibáján kívül munkahelyhez nem jutó fiatal esetében.

Még egy gondolat az úgynevezett újrakezdési kölcsön lehetőségéről. Az OTP ezt a formát tisztán üzleti lehetőségként alkalmazza, igazgatóságainak egy része — így a Tolna megyei is — a szociális értéket mellőzi. Baranyában ugyanarra a vállalkozásra 10 évre 600 000,— Ft kölcsönt adtak 4 éves kamatmentességgel, ami-re Tolna megyében 400 000,— Ft-ot 4 évre kedvezmény nélkül. A fiatalok esetében ez teljesíthetetlen feltételeket jelent. Saját jogú igénybevétel nem is volt az elmúlt fél évben.

Ugyancsak elgondolkodtat, hogy Tolna megye tanácsának illetékes osztálya 240 munkáltatótól kért információt a fejlesztési terveikről, várható szakemberigényükről, s erre a

megkeresésre tíz válasz érkezett. Ebből is csak öt érdemi. Ideje lenne az alkalmasság mércéjének tekinteni a gazdasági vezetők esetében az előrelátó-képességet, illetve a társadalommal szembeni felelősséget is.

Mindezek alapján kérjük, hogy a következő ülésükön éljenek az interpelláció lehetőségével, és kérjék az általunk kifogásolt — a társadalmi köztudatban antiszociálisnak minősített — segélyrendelet mielőbbi felülvizsgálatát. Meggyőződésünk, hogy abban a társadalomban, ahol a fiatalok tízezreinek csak a kiüttlanság bizonyossága adható, a jövőt teszik kockára a törvényhozók.

Szezsárd, 1989. június 21.

Dr. Say István
Magyar Néppárt
Tolna Megyei Területi
ügyvivő
Kis Pál István
MSZDP Tolna Megyei
ügyvezető titkára

Felcsigázzuk a csigára!

Biológiai életközösségünk egyik reprezentáns képviselője, a puhatestűek rendjébe tartozó *Helix Pomácia* (magyarul éticsiga) lassan eltűnik a hazai, zoológiai térképekről. Ennek okait kutatni nem a tudósító kötelessége, de felhívni rá a figyelmet már igen.

Bár Magyarország nem tartozik a gazdasági furcsaságokat kedvelő országok sorába, de jelentős csigaexportunkkal hozzájárulunk eme csemegét kedvelők változatlan étvágának kielégítéséhez. A nálunk fejlettebb környezetvédelmi kultúrával rendelkező országokban még a teljes kipuszítás előtt betiltották az éticsiga exportját, illetve fokozott védelem alá vették ezt az állatot. Hazánkban az elmúlt évek során, évente 5—10 százalékkal csökken a begyűjthető csigák mennyisége. A mezőgazdaság kemizálásának alacsonyabb szintű elterjedése miatt a *Helix Pomácia* utolsó nagy éltere Törökország volt. Most onnét is a csökkenésről tudnak csak számot adni.

Piemonte környékén 18 évvel ezelőtt egy fiatal állatorvos, *Giovanni Avagnina* határozta el, hogy a csigatenyésztést üzemi méretben megvalósítja. Elsődleges célja akkor a természeti környezetből származó csigamennyiség bizonytalanságának megszüntetése volt. Munkatársaival és francia kollégáik segítségével létrehozták a nyitott kertes csigatenyésztési

módszert, melynek magyarországi elterjesztését hivatott bemutatni a szentbalázsi tanácskozás.

A szentbalázsi *Surján-völgye* Termelőszövetkezet egyik alapító tagja a *Hungarohelix* csigatenyésztő kft-nek. Az általános klimatikus viszonyok itt a Zselicben még optimálisabb feltételei e munkának, mint máshol az országban. Ezért is vállaltak oroszánrészt *Makkos Gáborné* elnökhelyettes vezetésével az ugyancsak vállalkozó szellemű helyi vezetők.

Avagnina professzortól tudtam meg, hogy országukban 1985-ben már 5600 hektáron folytatták a tenyésztést. Ezt a területnagyságot négyszeresére növelték 1989-re. Mivel a csiga puhatestű, testét nyálka védi a kórokozótól, így gyakorlatilag nem betegíthető meg. Kísérletképpen még szalmonellával is etettek bizonyos csoportokat — teljesen hatástalanul. Azért is szükséges a mesterséges környezetben való tenyésztés, mert a természetben a megszületett csigák 90 százaléka elpusztul. Természetes kártevői — egerek, madarak, rovarok, hirtelen környezeti változások — a tenyésztés során nem tudnak érvényesülni. Így érhető el évente egy csiga után a mintegy 20—30 életképes szaporulat.

Az oroszakolt fejlődési hatásoknak köszönhetően a természetben négy év helyett, két év alatt áruképes lesz a tenyésztet.

De ehhez nagyon komolyan kell végezni a munkákat — mondta *Avagnina* professzor.

Gebhardt Jánostól, a Hungarohelix kft ügyvezető igazgatójától megtudtam, hogy jelenleg a tenyésztés hazai elterjesztése a cél, hiszen az exportban igen kedvező lehetőségek rejlenek.

Nincs az a mennyiség, amit ne tudnánk elhelyezni az olasz, francia, svájci és nyugatnémet piacon. Sajnos a csigaértékesítésben is megvan az a maffiatendencia, amit ki szeretnénk kerülni és, így inkább a második generációs, szeptember-októberi csigával kívánunk a piacokon megjelenni — mondta *Gebhardt* úr.

A bemutató termelőszövetkezet csigakertjében ért véget, de gondolataim nem hagytak nyugodni. Ha már kiderült, hogy Európából szinte teljesen kiettek a *Helix Pomáciát*, nálunk is évente tizedelődik az állomány, talán időben kellene felismerni azt a tényt, *ismét helyrehozhatatlan hibát követünk el, ha nem a folyamat megállítása lesz a fő cél.* Vajon a mezőgazdaság kemizálása eleni összes jalkiáltás addig nem vezet célra, míg a pusztulás biztos jelei nem mutatkoznak? Pedig ez biztos jelle! Rendezzük hát először a biológiai egyensúlyt, és az utána meglévő felesleget aztán értékesítsük. De csak aztán!

(alfi)

Tiltás után támogatás?

MÁR SZABAD SZÚRNNI!

Beszélgés dr. Rédey Tiborral a MAOT főtitkárával

1989. február 4-én Balatonfüreden megalakult a MAOT, a Magyar Akupunktúrás Orvosok Társasága. Elérkeztünk tehát oda, hogy a kezdeti türes, majd tiltás után az egészségügyi kormány támogatja ezt a gyógy-módot?

A társaság létrehozását lényegében társadalmi igények vetették föl. Az Egészségügyi és Szociális Minisztérium vezetői látva a tarthatatlan helyzetet, úgy döntöttek, hogy hozzájárulnak a MAOT létrehozásához. Nemcsak az orvos-, hanem a betegársadalom igénye is megnőtt a gyógy mód iránt. Ennek igen egyszerű okai vannak. Az egyik az, hogy sokan részesültek eredményes kezelésben. A másik, az akupunktúrának gyakorlatilag nincsenek káros mellékhatásai, ellentétben a gyógyszerfogyasztással.

Vannak-e káros következményei a régebbi tiltásnak?

A tiltás ellenére igen sok orvos foglalkozott hazánkban az akupunktúrával. Külföldön megtanulták, itthon pedig reprodukálták a gyógy módot és sok embert meggyógyítottak. Sőt az is elmondható, hogy az ekkor végzett kutatások figyelemreméltó eredményeket hoztak. Másrészt viszont olyanok is foglalkoztak akupunktúrával, akik nem voltak orvosok. Őket persze nem ellenőrizte senki. Ez sok visszasságra adott alkalmat. A MAOT létrejöttével az akupunktúra hivatalos orvosi tevékenységként elismerést nyert Magyarorszá-

gon. Az Orvostovábbképző Egyetem keretén belül és szervezésében ez év májusától megindult az akupunktúrás orvosképzés. Aki nem orvos, nem végezhet ilyen kezelést hazánkban.

Hány tagja van a társaságnak, mi a céljuk, és miből élnek?

Jelen pillanatban több mint 300-an vagyunk, ez persze folyamatosan növekszik. Célunk, hogy összefogjuk az akupunktúrás orvosok körét, érdekképviseletet biztosítsunk. Szervezzük a képzés, továbbképzés menetét, irodalmi anyagokkal lássuk el a tagokat. Gondjaink egyik forrása, hogy nincs anyagi bázisunk. Egyelőre csak a tagdíjból befolyt összeg áll rendelkezésünkre.

A gyógyulni vágyó embereknek mi a „hasznuk” abból, hogy megalakult a társaság?

Tervünk, hogy felderítsük a fehér foltokat, az akupunktúra szempontjából ellátatlan területeket. Közismert, hogy Magyarország mennyire fővároscentrikus. Mi hangsúlyozottan ügyelünk arra, hogy a vidék, a vidéki emberek is megfelelő akupunktúrás ellátást kapjanak.

Ebben talán az is közrejátszik, hogy a MAOT főtitkára vidéki, pécsi orvos. Ön mióta foglalkozik akupunktúrával?

Az 1970-es évek elejétől, még nem egészen a tiltás korától foglalkozom ezzel a gyógy móddal. De a legnehezebb időkben sem lettem hűtlen. Szabadságom terhére jártam a

világot, tanultam, képeztem magam.

A tiltás korában hogy lehetett gyógyítani?

Olyan szellemi támogatókat tudunk magunk mellett, akik meggyőződésből, józan ítélettel mellénk álltak. Szerencsénk volt, mert közöttük olyan kiváló orvosok is akadtak, mint Tígyi professzor, vagy az egyetem jelenlegi rektora, Bauer professzor.

Ma milyen a magyar akupunktúra nemzetközi megítélése?

Pozitív. A nemzetközi vérkeringésbe mi már a 70-es évek közepétől belekerültünk. Nem volt nagyobb kongresszus, ahol a magyarok ne mutattak volna be figyelemreméltó eredményeket. Ma már szeretett vendégei vagyunk ezeknek a rendezvényeknek, név szerint hívnak bennünket. Ennek ellenére bizonyos lemaradásunk még van. A minisztérium erkölcsileg mellettünk áll ugyan, de sajnos anyagilag nem támogat bennünket. Az eredményekhez pedig pénz kell.

Honnan fogják ezt előteremteni?

Az akupunktúra nagyon sok embernek visszaadta az egészségét. A termelő munkába való visszaállításuk ideje jelentősen lerövidült. Bizunk a vállalatokban, hogy rájönnek arra, ha az akupunktúrát támogatják, az nem rossz befektetés. Sponzorokat kerestünk. Nagy szeretettel és tisztelettel várjuk a pártoló tagság kibővülését.

Szűcs Imre

2

DÁTUM

1989. június 22.

USA rendszabályok

Kitelik Kína hitele?

Az amerikai kormány felfüggesztette a felszintű állami érintkezéseket Kínával és megakadályozza, hogy Kína hiteleket kapjon a Világbanktól. A Fehér Ház keddi esti bejelentése szerint ezzel válasznak a kínai hatóságok megtorlásaira, „az oroszok hullámára azokkal szemben, akik demokráciát igényeltek”.

A rendszabály a gyakorlatban azt jelenti, hogy felfüggesztjük a miniszterhelyettesi és annál magasabb szintű látogatásokat, tárgyalásokat, így lemondták az amerikai kereskedelmi miniszter júliusra kitű-

zött pekingi látogatását. A korlátozás a diplomáciai kapcsolatokat nem érinti.

Az amerikai kormány a Világbanknál és intézményeinél fellép majd annak érdekében, hogy halasszák el a Kínának nyújtandó új hitelek mérlegelését — hangzott a közlemény. Hír szerint összesen 1,4 milliárd dolláros hitelekéről lett volna szó a következő fél évben, amelyeket a nemzetközi pénzügyi szervezetek a meghatározó amerikai támogatás nélkül nyilván elvesznek a napirendről.

Az amerikai kormány június elején felfüggesztette a Kínának szóló fegyvereladásokat, de nem hozott eddig további Kína-ellenes lépéseket. Így kereskedelmi-, vagy gabonaembargóról, a legnagyobb kereskedelmi kedvezmény megvonásáról, amint a törvényhozók javasolták, továbbra sincs szó. Washington elengedhetetlennek tartja, hogy fenntartsa a stratégiai minősített viszonyt, attól tartva, hogy a túlzott elhidegülés Kínát közelítheti a Szovjetunióhoz.

Baker — Kelet-Európáról

Drámai fejlemények — reális remények

A kelet-európai fejlemények drámaiak, s a Szovjetunió nem fogja akadályozni a politikai és a gazdasági reformokat. Ezt a véleményét fejtette ki kedden a véleményező James Baker amerikai külügyminiszter.

Baker a szenátus Külügyi Bizottság tagjainak kérdéseire hangoztatta: a Szovjetunióknak nyilván módja lenne teljes mértékben leállítani a kelet-európai reformokat, amint ezt már korábban megtette. Most azonban nem teszi, s egyúttal maga is a demokráciával, az önmegrendelkezéssel kísérletezik. Baker szerint a lengyel- és a magyarországi politikai és gazdasági reformok folytatódhatnak; akadályt csak az jelenthetne, ha a Szovjetunió biztonsági érdekeit érezné veszélyben.

A külügyminiszter kijelentette: szeretné, ha a törvényhozás George Bush elnök júliusi lengyel- és magyarországi látogatása előtt jóváhagyta a két országnak nyújtandó gazdasági-kereskedelmi könnyítésekre vonatkozó javaslatokat. Szólt arról, hogy a NATO-t fokozottan fel kell használni a Kelet-Európával kapcsolatos nyugati politika összehangolására. Az Európai Közösségben és más nyugati intézményekben Amerikának és szövetségeseinek közös, összefüggő stratégiát kell kidolgozniuk arra, hogyan kezeljék a kelet-európai változásokat, mondotta.

Baker a szenátoroknak adott tájékoztatójában, majd válszaiban meglehetősen derűlően beszélt az amerikai—szovjet kapcsolatok, a legkülönbözőbb

területen megindult tárgyalások, a világpolitikai együttműködés kilátásairól. Mint mondta, a kormány nem akar csendes megfigyelő lenni, hanem tevékenyen serkenteni akarja a szovjet „új gondolkodást” és a szovjetunióbeli „potencionális forradalom” sikerét kívánja.

A miniszter nem válaszolt a kérdésre, mikor lehet új csúcstalálkozó, de azt a véleményt képviselte, hogy annak megtartásához nincs szükség fontos egyezmény aláírására. Baker és Eduard Sevardnadze szovjet külügyminiszter szeptemberben Washingtonban tárgyal újra, e kérdésről is. Sajtóközömben valószínűnek tartják, hogy a csúcstalálkozót az év végén, vagy jövő év elején megrendezik.

Üzenetváltás Gorbacsovval

A Hatok szerint ötölnek-hatolnak

Üzenetváltás volt a nukleáris leszerelésről kedden az úgynevezett hatok csoportja, vagyis Argentína, India, Görögország, Mexikó, Tanzánia és Svédország, valamint Mihail Gorbacsov szovjet pártfőtitkár és államelnök között.

A Hatok abból az alkalomból küldtek üzenetet Gorbacsovnak — és egyidejűleg George Bush amerikai elnöknek is —, hogy éppen öt évvel ezelőtt szólították fel a Szovjetuniót és az Egyesült Államokat a nukleáris leszerelés megkezdésére. Gorbacsov mostani válaszában megállapította, hogy van alap a hadászati nukleáris fegyverek 50 százalékos csökkentésére vonatkozó szovjet—amerikai megállapodás megkötésére.

A Hatok vezetői megállapították, hogy az öt évvel ezelőttihez képest megjavult a nemzetközi légkör, egy konkrét leszerelési megállapodást már aláírt a Szovjetunió és az Egyesült Államok, egy másikról pedig folynak a tárgyalások. A Hatok tiszta szívből támogatják ezt a folyamatot, hangsúlyozza az üzenet.

A Hatok felszólították Gorbacsovot és Bushot, hogy a leszerelési kapcsolatban ne csökkentsék a tempót, és mielőbb fejezzék be a hadászati fegyverek csökkentéséről szóló tárgyalásokat.

Gorbacsov válaszában hangsúlyozta, hogy a megkezdődött szovjet—amerikai nukleáris leszerelésnek visszafordíthatatlanná kell válnia, s e folyamat következő lépéseiként a most újrainduló genfi tárgyalásokon

megállapodást kell elérni a hadászati fegyverzet csökkentéséről. Ehhez megvan az alap, a még nyitott kérdések a Szovjetunió szerint meg megoldhatatlanok — emelte ki Gorbacsov.

A szovjet vezető újlag leszögezte, hogy a rakétaelhárító rendszerek korlátozásáról 1972-ben aláírt szovjet—amerikai szerződésnek érvényben kell maradnia, akármilyen megállapodás is születne a hadászati támadó fegyverek csökkentéséről. Ismételtlen aláhúzza, hogy a világűr továbbra is legyen mentes a fegyverektől. Ezzel kapcsolatban kijelentette, hogy a Szovjetunió eddig nem helyezett el állandó jelleggel fegyvert a világűrben, és nincs szándékában elsőnek ilyen tenni.

Csehszlovák Parlament

Bős szűkös megítélése

„Rendkívülinek” nevezte a bős-nagymarosi vízlépcső építésével kapcsolatos helyzetet Pavel Hrivnák csehszlovák szövetségi miniszterelnök-helyettes. Hrivnák kedden a csehszlovák szövetségi parlament prágai ülésén válaszolt azokra a kérdésekre, amelyeket képviselők tettek fel a létesítménnyel összefüggésben.

A miniszterelnök-helyettes azt mondta, Németh Miklós és Ladislav Adamec megbeszéléseit követően Csehszlovákia azonnal a magyar félhez for-

dult, hogy az terjessze elő az új tényeket, amelyek alapján felfüggesztet a nagymarosi építkezéseket. „A magyar fél azonban csak véleményeket terjesztett elő, amelyeket nem tudott dokumentumokkal alátámasztani, csupán feltételezéseket közölt, amelyek csak növelték a bizonytalanságot” — jelentette ki a vízlépcsőrendszer csehszlovákiai építkezéseit felügyelő miniszterelnök-helyettes. Hrivnák közölte a csehszlovák parlament képviselőivel, a megállapodás szerint Magyarországnak június 26-ig

kell átadnia a teljes frásos anyagokat, amelyek alapján a csehszlovák szakértői csoportok folytathatják az építéssel kapcsolatos minden kérdés megvizsgálását.

„A kialakult helyzet rendkívüli, főleg azért, mert a magyar fél a bős-i és némely más objektumnál kezdte visszavonni kapacitásait. Tiltakozásunkat követően a dolog tisztázódott, csak Nagymaroson és a vele összefüggő néhány objektumnál függesztették fel a munkálatokat” — közölte Pavel Hrivnák.

Kire szavaz a magyar falu?

Pünkösti Árpád szociográfus, újságíró több könyvében foglalkozott a falusi társadalom és a kádári agrárpolitika találkozásával. Bár nem vallja magát szakértőnek, sok kérdésben figyelemreméltó lehet a véleménye a falu jövőjével kapcsolatban.

— *Hogy ítéli meg a falvak állapotát most, amikor a tsz-ek jórésze fizetésképtelen, amikor figyelmeztető sztrájkot terveznek a kombájnosok, az élelmiszerüzletek viszonylagos árubőségére pedig a vásárlók szegénységének köszönhető?*

— Az az érzésem, hogy minden megszorítás ellenére a falunak könnyebb a helyzete, mint a városnak. Ha az önzorgató szervezetek kibontakozhatnak — ha a szövetkezetből valóban szövetkezet lesz — ha minden tulajdonforma egyenrangúvá válik, akkor falun sokkal könnyebben végbemehet a strukturaváltás.

Ide sokkal kevesebb pénz kell, mint az iparhoz, sokkal könnyebb lesz bevonni a magántőkét. Ha egy paraszt 50 évi bérletre kapja azt az 5–10 hold földet, akkor mindjárt a

sajátjaként fogja kezelni, mindjárt lesz pénze trágázásra, szerszámra, gépekre. A munkással először el kell hitetni, hogy a részvény neki gyarapszik — ha egyáltalán lesz rá tartalék pénze.

— *A parasztság fizetett képviselői sűrűn hangoztatják, hogy a falvakban nem akarnak földosztást, jobban szeretnek a „közösből” dolgozni.*

— Valószínű, hogy a parasztság többségére ez igaz, de gyanús nekem az ilyen fogalmazás, a régi politikát idézi. Eljárt már az idő afelett, hogy központilag mondják meg, mit akar a parasztság. Egy falun belül is óriási eltérések lehetnek. Mindenütt akad néhány vállalkozó kedvű, saját magában jobban bízó ember, aki szeretne több földön gazdálkodni. Ennek eddig is sokan megtalálták a módját — pl. összevonták a családon belüli földeket —, de jobb lenne, ha ez legálissá, természetessé válna. Hagyni kell minden egyéni kezdeményezést, hadd bukjon vagy bizonyítson.

folytatás a 4. oldalon

Ha az ember Szekszárdon a Művészetek Háza felé tart, előtte önkéntelenül meg kell, hogy akadjon a szeme egy műemléken. Anya — gyermekét tartja ölében lángok felett, s ez a felirat olvasható:

„Közel 800-an haltatok meg, hogyan vigasztalódjunk?”

Ez a kis bevezető készítetett arra, hogy négy és fél évtized után megemlékezzem egy általam forrón szeretett zsidó emletről és feleségéről: Neu Pali bácsiról és Erzsike néniéről. Ki is volt Ő? Egy egyszerű, foltozó cipésmester, aki Szekszárdon a Séd-közben lakott, s önzetlen szorgalommal végezte munkáját, melyet akkor valóban a szegény nép érdekében tett. Ő valóban a szegények, a cselédek, a napszamosok mestere volt. A harmincas, majd a háborús negyvenes évek sok rossz cipőt szállítottak a keze alá, melyet Ő nagy gondossággal, tudása legjavát beleadván, igyekezett használhatóvá varázsolni, fillérekért, nem egyszer díjtalánul.

Jómagam is „egypár cipős” szegény diák lévén el-elnéztem munkaközben borostás arcát, jószágos kék szemei elé helyezett szurkosfarkú szemüvegét, amint a nagydarab ember meggörmnyedve, a háromlábú széken ülve üszkölte a rossz cipőket.

Egyszer, sosem felejttem el, vasárnap reggel volt. Téliesegett már az idő, az ónos eső ugyancsak szaporázta cseppjeit, áztatta már az amúgy is sáros földet. Kezdtém felhúzni a cipőmet, s a legnagyobb bosszúságomra egyiknek a talpa „hűtlen” lett a fejéhez, elvált

tőle. Így nem mehetek templomba, ami kötelező volt a Levente, meg a Polgári Iskola miatt. Leccsattogtam az öreghez, tudtam, hogy vasárnap van, de azt is tudtam, hogy Ők — hívő zsidók lévén — az ünnepeket nem akkor tartják.

Mint mindig, akkor is szívesen fogadott az öreg.

— Reggeliztél már, kisfiam? — kérdezte kedvesen.

— Még nem — volt a válasza.

— Erzsikém — szólt a feleségének —, melegítsél kakaót Gáborkának.

— Meleg már, de csak a te részed van, nincs több tej itthon.

— Nem baj, felezd meg, a kenyeret is hozza ide.

Míg én jóízűen falatoztam, szürcsölvé a finom kakaót a friss Stoll-kenyérrel, lassan „meggyógyult” a beteg cipőm a keze alatt.

— Mivel tartozom Pali bácsi?

— Vigyed fiam, ti is szegények vagytok, s ne feledd, adni a legnagyobb boldogság.

Elérkezett számomra a szomorú dátum, 1944. július. Soha nem felejttem el ezt sem. Rózsamáj dűlőbe mentünk másodszer kapálni a kukoricát.

Többen ültünk a lovaskocsin, napszamosok.

Egyszer csak felkiáltott édesanyám (aki szintén napszamosként volt közöttünk):

— Ott viszik a zsidókat Bonyhád felé, nézd, ott van szegény Neu bácsi, meg a felesége is.

Mintha villám vágott volna belém, leugrottam a kocsiról,

rohantam Pali bácsiék felé, hogy még egyszer, utoljára, megszoríthassam kezét, köszönetet mondhassak neki a sok jószágáért.

— Pali bácsi — kiáltottam, felugrottam a sarogjára, megfogtam a görcsös kezét, csókoltam egyiket, míg a másikkal simogatta a fejemet. Felnéztem, a könnyfátyolon keresztül láttam újra szelíd kék szemeit, lesoványodott, borostás arcát, mellén a megbélyegző sárga csillagot.

— Hová viszik magukat Pali bácsi?

— Nem tudom, Gáborkám, a halálba, a halálba!

— Nem! Nem lehet igaz! Maga nem érdemli meg! — kiáltottam.

— Jó légy kisfiam, jó légy, Gáborkám! Fogadjál szót a szüleidnek, szeressed az embereket — mondta szinte az „utolsó szó jogán”, mert elcsuklott a hangja.

Összeborultunk, megcsókolt, vagy meg akart, nem tudom, mert egy kakastollas csendőrpali bácsit mellbe vágta, hátra hanyatlott, engem pedig galléron ragadva vitt a Rózsabokor kocsma felé, majd félóránként rugva beledobott a vízvezető árokba.

Mindaddig ott maradtam, míg az Őket szállító lovaskocsi konvoj el nem tűnt, a düh és a keserűség folytán könnyáztatta szemeim elől.

„Közel nyolcszázán haltatok meg, hogyan vigasztalódjunk?” — hirdeti városunkban Auschwitz, Bergen-Belsen, Buchenwald, Dachau, Majdanek, Mauthausen, Ravensbrück mártírjainak emlékéit.

Emlékük örökké élni fog, feledni Őket nem lehet. Én is, míg élek, szívemben őrzöm Neu Pali bácsi emlékét. Hajdani barátságunk képzeletbeli virágoskertjét a szeretet könnyeivel öntözöm négy és fél évtized múltával is.

Id. Tóttós Gábor

90 : 0

Hazánk gyönyörű fővárosában Budapesten töltöttem egy éjszakát. A SZOT Szállóban a Benczúr utca 35-ben aludtam. Gondoltam megkeresem a tévészobát, de nem találtam. Kérdésemre a londíner így válaszolt: — „A SZOT részben minden szobában van készülék. Ön bizonyára a pedagógus részben lakik. Ott nincsenek tévék, tévészoba sincsen.”

A dolog tehát így fest: a SZOT részben 90 szoba van 90 televízióval. A pedagógus részben 58 a szobák száma, tévé pedig egy sincs.

Pedig talán szegény pedagógusoknak is megjárna legalább emeletenként egy kis fekete-fehér Glaszmoszty... akarom mondani Junoszty.

Szücs Imre

DÁTUM

1989. június 22.

Bayer Béla

Tótágas

Kárász riadtan fűrészte a tengert. Az asszony feje már jó ideje nem bukkant fel a habokból. Ugyan — restellte el magát —, kitűnő úszó. Az ablakból látta amint az a parthoz ért. A homok még őrizte a nyomait. Kárász elkésett. Pedig feltétlenül beszélniük kell! Ha most nem, napokig nem látja. Nem volt már sok ideje. A csoport szombaton utazik haza. Ma szerda van.

— Sind Sie von Algerien? — elevenedtek meg Kárászban megismerkedésük percei.

— Nein, ich bin von Ungarn.

A nő meglepődött Kárász nyelvtudásán. Semleges kérdések következtek, majd a bemutatkozás. Még otthon elhatározta, hogy tartózkodik a kalandtól, ezért csak a legszükségesebbeket mondta el magáról. Ennél többet újdonsült ismerősétől sem várt. Mégis, amikor harmadszor találkozott, közlékenyebbnek bizonyult. Az asszony nem kevésbé. Nem laktak egyhelyűt, s ez rendjén is volt így. Ez alkalommal viszont — fogadalmát feladva —, újabb találkát beszéltek meg. A túl nagy szabadság odaküti az embert a megszokotthoz, illetőleg ahhoz, amit szeret. Kárász tettei megcáfolták ezt.

Minden egyéb mellett költő volt. Ő nemcsak írta a verseket, „ő élte” is költészetét. Szabad

idejében — s ez jócskán akadt neki — filozófált, kocsimázott, de leginkább utazott. Poros országotakat tapodott, vagy autóstoppal robogott. Az időt ilyenkor semmibe vette. Nagyritkán ismerkedett is. De ez, ez a mostani, ez más. Kárász szervezett úton járt a tengernél. Eichenborff költészetéről beszélgettek, s ő el sem tudta képzelni, hogy egyszer — hozzá hasonlóan —, majd romantikus dolgokat vet papírra. Világjelenség, állapította meg, hogy leginkább a nők olvasnak szépirodalmat.

Az asszony egy elejtett felmondatra a férjére utalt, de látva Kárász közönyét, nem említette többé. Még ezen az estén megcsókolták egymást.

— Elégedett a sorsával? — kérdezte az asszonyt. Tagadó választ kapott. A miéért már nem firtatta. Valahol olvasta, hogy nem férfias dolog kitérni a kísértések elől, így szabad utat engedett a történéseknek.

Ma reggel mégis tiszta fejfelébredt. Elhatározta, megmondja az asszonynak, hogy nem szereti, és elutazik. Ezért is futott le a partra. Egy bárka fűrtábe orrát a fővénybe.

— Könnten Sie mir helfen? — Sofort — reagált Kárász készséggel. Közelebb lépett. A tatban megpillantotta az asszony elernyedti testét.

»S MOST A DOLOGRA«

1955-ben születtem, nem Magyarországon. Nem vagyok magyar állampolgár, és nem is folyik magyar vér az ereimben. Felöltöttem mégis gyakorlatilag itt töltöttem, s egyelőre nem is áll szándékomban elhagyni — most már választott — második otthonomat.

Természetesen követem a jelenlegi magyarországi eseményeket, nehéz is lenne nem figyelni rájuk! Szinte mindenkinek, akivel mostanában találkozom, fiataloknak és idősebbeknek egyaránt egybecseng a véleménye abban, hogy bármennyire fontos dolog volt Nagy Imre és sorstársainak temetése, bármennyire szép, hogy ez megtörténhetett, és bármennyire bátor tett egy néptől, hogy szembe mer nézni a nem is olyan távoli múlt tragikus eseményeivel, a legeslegfontosabb most az, hogy a temetés szimbolikus tartalmát tekintjük. Azon a pénteken mindenki azzal térhetett nyugovóra, hogy lezárult Magyarország legújabbkori történelmének egy szakasza, s ez jóval hamarabb és becsületesebb módon történt, mint sok ember remélni merete volna, vagy mint ahogy más országok népeinek osztályrészéül juthat.

„S most a dologra!” Hála a jó Istennek nagyjából rendbe hoztuk — hoztátok! — a politikai helyzetet. De csak azt és — azt sem egészen... Minden re-

formfolyamatban reális vesztélyként van jelen, hogy a múlt hibáival együtt a-jót is elcsöpri az ember, annyira igyekeznek korrigálni a rosszat. A „jó”-n ezúttal a múlt politikájának néhány alapvető elvét kell érteni. Például a szocializmus egyik alapgondolata, hogy ne legyen többé nagy szegénység. Történelmileg a szocialista forradalom is ott tört utat magának, ahol a nagy szegénység uralkodott.

Marx a szocializmust, mint politikai rendszert iparilag fejlettségben képzelte el, ami érhető, hiszen maga is efféleben élt, és olyan országokat látogatott, mint Nagy-Britannia, vagy az Amerikai Egyesült Államok. Marxnak ez talán megbocsátható, de azoknak, akik megpróbálták bölcs gondolatait egy az egyben saját országuk viszonyaira alkalmazni, anélkül, hogy körbenéztek volna, már annál kevésbé. Ez vezethetett oda is, hogy most, amikor Magyarország lassan szegénységbe süllyed, egyes rétegek éppenhogy meggazdagodnak...

Lehet, hogy a hallásom nem túl éles, de mintha semmilyen új szervezettől nem hallottam volna, hogy olyan alapvető dologgal foglalkozna, mint a magyarországon terjedő szegénység felszámolása.

Tény, hogy ma Magyarország legfontosabb feladata: újra talpraállni. Ezt a feladatot

azonban egyszerűen nem szabad úgy megoldani, hogy közben elfeledkezzünk az emberek életkörülményeiről. Mindenképpen szem előtt kell tartani a szociális gondokat! Egy percig sem szabad azt hinni, hogy először a fejérről a talpára állíthatjuk az országot és ráérünk utána foglalkozni a lakosság életkörülményeivel.

Ötvenhatot a magyaroknak végre maguk mögött kell tudniuk. Mint ahogy a népszerű tévésorozat, a Szomszédok legutóbbi adásában elhangzott azok szájából, akik jogosnak tartják Nagy Imréék, a több ezer ártatlan áldozat rehabilitálását: a múlt rendbehozása csak a kezdőpont.

Magának a Dátumnak a jelzőszavát bátran használnám, ha fiatal magyar lennék: S most a dologra! Persze, mint fiatal, magyarországi lakó amúgy is használok, hiszen az én sorsomat is meghatározza az, hogy most mit csinálunk. Nekem természetesen könnyebb távolságtartással szemlélni az eseményeket, mint akik, vagy akiknek a rokonai itt éltek harminchárom évvel ezelőtt. Nekem fontosabb, hogy mi lesz 1996-ban, mint az, hogy mi volt 1956-ban. De ezzel a véleményemmel nemcsak fiatal magyarok értenek egyet, hanem idősebbek is, olyanok is, akik ötvenhat októberében Budapesten tartózkodtak és kris-

tálytisztán emlékeznek az akkori eseményekre.

Sokkal könnyebb panaszkodni, mint konstruktívnak lenni. Egyszerűbb mindig másokat hibáztatni, mint magunkba nézni. Mikor a szomszéd néni panaszodik, hogy mennyi ember álldogál az utcasarkon és közülük csak kettő dolgozik, megfordul a fejében: és ki volt a főnök, aki tíz embert küldött, hogy elvégezzon két embernyi munkát... És amikor látom, milyen csodálatos lendülettel dolgoznak ugyanazok az emberek késő délután, a „második műszakban”, kérdem én: és ha emberhez méltó fizetést kapnának, olyant, hogy csak egy műszakba kéne izzadniuk, akkor hányan áldoznák fel a pótműszak oltárán családi együttlétüket? Ha az unatkozó dolgozók munkát kapnának, biztosan dolgoznának ők is, hiszen akkor gyorsabban telik az idő.

Itt nincs munkahiány, hiszen rengeteg a tennivaló. Munkaerő hiány sincs. Ha a magyarok meg tudták szervezni a múltjukat, meg tudják a jövőjüket is. De ezt szervezni kell! Szervezni úgy, hogy ami jó és fontos elv volt a múltban, az ne merüljön feledésbe — pusztán azért, mert a múlté. És szervezni úgy, hogy a jövő ne csak politikailag, de gazdaságilag is szilárd legyen és megbízható, minden Magyarországon élő számára.

S most a dologra! Rajta!

Ébrand

A gépkocsik útjában fák állanak

Most menten elnézést kell kérem az olvasóktól, bár tudom, hogy Önök közül igen sokan ismerik a Szekszárd Big Bandet, de előfordulhat, hogy mégsem. Tehát, a rend kedvéért is leírom, hogy az együttes több, mint tíz esztendővel ezelőtt alakult. A zenészek részben a szekszárdi Liszt Ferenc Zeneiskola tanára, de a csapatban megtalálhatóak a legkülönbözőbb foglalkozásúak is. Olyanok, akik szeretik és szenvedéllyel művelik is a zenét. Rendszeresen adnak hangversenyt szűkebb hazájukban, Szekszárdon, illetve Tolna megyében, de az országban már több helyre kaptak meghívást, amit természetesen nem utasítottak vissza. És nem egyszer jártak már külföldön, ahol joggal arattak nagy-nagy sikert — amit e sorok frója is tanúsít. Ja, hogy mit tanúsított? Hogy sikert arattak, vagy azt, joggal aratták? Mindkettőt!

És már ismét a sikerüknél tartok? Hát akkor elmondom azt is, hogy két esztendővel ezelőtt a két órára tervezett hatzenbűhi koncertjük majd öt órára „sikeredett” igaz, abból hatvan percet „elrabolt” a taps és a „Zugabe”, de az is igaz, ott és akkor többször is elhangzott Benny Goodman, Fletcher Henderson és Duke Ellington neve valamiféle emlékeztetőül, összehasonlításképpen. Ami pedig az utánpótlást illeti, azzal kapcsolatban is van örömhírem. Ugyan az együttes tagjai jórészt fiatalok, de már szervezik az ifjúsági big bandet, amit Ruppert Péter vezet. Vezet, igen, így jelenidőben, hiszen a kis csapat már jórészt összeállt, „csak” vezetni kell már őket. S teg-

nap ígértem, hogy szó lesz a szponzorokról, azokról a szekszárdi gyárakról, vállalatokról és intézményekről, akik — még a mostani gazdasági helyzetben is! — támogatják az együttest — a zenéért, értük, önmagukért és valamennyiünkért.

Tehát a patronálók: Babits Mihály Megyei és Városi Művelődési Központ, a BHG Híradástechnikai Gyára, a Városgazdálkodási Vállalat, a Decsi Egyetértés Termelőszövetkezet, a Gabonaforgalmi és Malomipari Vállalat, a Skála áruház, az Alicavin és az AFIT. E hosszú névsor is egyértelmű bizonyítéka a Szekszárd Big Band tehetségének, rátermettségének, adottságának és nem utolsósorban szorgalmának.

A szép, emlékezetes bocholti napok alatt sok-sok élménnyel lett gazdagabb a csapat és sokat megtudhattunk a hetvenezres városról. Vetítettek róla filmet a városházán, több mindent halhattunk a polgármester gesztusértékű fogadásán és tájékoztatóján, az autóbuzos és a gyalogos városnézésen, no és akkor, amikor a vendéglátó családok személygépkocsijaikkal hoztak és vittek bennünket az állandó találkozóhelyre, a Berliner tere. Az első meglepetés akkor ért, amikor a roppant dekoratív, de csöppet sem öncélúan, hanem határozottan praktikusán szép, családi házasként telepen hajtottunk át. Hajtottunk? Cammogott az egyébként fürgé gépkocsi. Ugyanis, hol az út közepén, hol a jobb, majd pedig a bal szélén fák lassítják a forgalmat, avagy lassú rodozásra kényszerítik az oda behajtott. Miért?

Mert a mindig patyolat tiszta utca — a házak előtt nincs kerítés — egyben a gyerekek játszóhelye is. Úgyhogy ott baleset szerencsére nemigen van. S a közlekedéssel kapcsolatban még egy érdekesség: a jó három méter szélességű járdát két részre osztották, kétféle színű téglával is rakták ki. Az egyik sáv a gyalogosoké, a másik pedig a sík vidék kedvenc közlekedésközé, a kerékpáré. Mit mondjak? Az első napokban úgy-mond szöcske-stílusban jártuk, mi magyarok, ezeket az utakat, s győztünk elugrani a kerékpárok elől. De aztán! Végre átmentünk szabályosba.

Bocholtot a XVI. században alapították. Az akkori katolikus településre a második világháborút követően evangélikusok is költöztek, akik most a lakosság húsz százalékát teszik ki. Épült evangélikus templom és van két imaház, szemben a tíz katolikus templommal. A textilgyártásról híres városban annak idején tíz ilyen gyár volt a mai működő kettővel szemben. Az ott élők 15 százaléka munkanélküli, viszont igen sok a vendégmunkás, akik Jugoszláviából, Máltából, az arab-országokból mentek át például Bocholtba — szerencsét próbálni.

A néhány napra kellemes otthont adó város egyszer már meghalt. A második világháborúban — 1945 márciusában — szinte teljesen lebombázták az angolok. Mindössze egy 32 méter magas nyolcszögletű kémény és az egyik textilgyár kerítése élte túl épségben a bombázást, ami mindössze tizenkét percig tartott. Ezért is ért-

hető, hogy a bocholtiak között igen sokan csatlakoztak a békeért harcoló szervezetéhez, ami tulajdonképpen behálózza az egész országot.

Háziasszonyunk, Hanna Zellmanzig egy könyvet vesz le a polcra. A borítóján bájos fiatal lány képe, mellette egy szörnyűséges roncs. Belelapozok a könyvbe. Drámát láttnak a fényképek. Hanna, a tanárnő, először elnéz mellettem, s úgy kezdi mondani az elborzasztó balesetet:

— A képen bátyám 19 éves lánya, Gesine Wagner látható. Ő a nagymamájával élt Detmoltban. 1983. május 22-én, pünkösd vasárnapján szülei és két kistestvére — 11 éves és 11 hónaposok — meglátogatták őket, majd együtt ment ki-

rándulni a család. A Frankfurt am Main-i katonai reptől egy rakéta-szállítóművet, ami fölrobbant. A huszonhét esztendő pilótának sikerült evakuálnia. De a szikrákat hányó, lángokat lövellő hatalmas szerkezet rávágódott családom gépkocsijára. Őten a helyszínen meghaltak. A tizenkilenc esztendő kisleány testének 89 százalékát égési sérülések borították... A baleset után még tizenhét napot élt — s úgy látom ereje nincs már folytatni a nem csupán családi drámát. Csak később mondta el, hogy a már említett könyv a leány korábbi naplóját és a balesetet fogja egybe, amit Hanna nővére rendezett és egészített ki. A fényképeket pedig egy másik autó utasa készítette.

— Abban az időben a fegyverkezés elleni tiltakozás egyre erősebb hullámokban tört fel az NSZK-ban, hiszen 1983-ban az USA igen sok rakétakilövő állomást telepített az országba. S

amikor ez a katasztrófa történt — összesen nyolcvan ilyen robbanás volt még, de ez volt az egyetlen, amelynek civilek is áldozatul estek —, akkor alakultak a békeért harcoló szervezetek. Ezek a mai napig is rendre szervezik a demonstrációkat, tiltakozásokat. Hanna elhallgat néhány percet, majd csöndesen, de határozottan mondja:

— Nálunk a többség így gondolkodik.

Amikor a Big Band az NSZK-ban járt, láthattuk a tévében Gorbacsov látogatásáról szóló beszámolókat. Meggyőződhetünk a lelkes ovációról és sok másról. Például arról, hogy egy tizenhét éves kislány hogy zokogott, amikor megtudta, ő is találkozik Gorbacsovval. Az öröm könnyei láthattuk. Hogy mit beszéltek, azt nem tudtuk meg. Csak gyanítjuk...

(folytatjuk)

V. Horváth Mária
fotó: Borsos István

Kezdődik a koncert a György templom előtti téren

Könyv

A művészeti naptárkiadásról

Messze van már az az idő, amikor a művészeti naptárkiadást egy vállalat magának tudhatta! Az 50-es évek közepén a Képzőművészeti Kiadó — még a háború előtti emlékek képpen — Csontváry reprodukciókkal díszített naptárt készített. A remélt siker nem maradt el, s egyúttal egy új árucikk megjelenését jelentette a Kiadó palettáján.

A hatvanas évek közepén már 44 féle naptár jelent meg 460 ezer példányban. A hetvenes évek végéig egyeduralgó volt a Képzőművészeti Kiadó a művészeti naptárkiadásban. Kereskedelmi célra szinte egyedül, reklámhordozóként pedig a naptárak többségét ugyancsak a Képzőművészeti Kiadó hozta forgalomba. Napjainkban jelentős a verseny, hiszen a kalendáriumok értékesítése jelentékeny haszonnal jár. A Képzőművészeti Kiadónál felhalmozódott szellemi tapasztalat és a műszaki felkészültség alapján vállalni tudják a kihívást. Mostanra minden jövő évi naptár nyomdába ke-

rült, sőt egy részük már a vásárlókra vár a nagykereskedelmi lerakatokban vagy az üzletekben.

Milyen is lesz az 1990-es évi kínálat? Kereskedelmi forgalomba 10 féle falinaptár készül mintegy 580 ezer példányban. Egyiken Tőrekly Ferenc grafikusművész 13 színes akcja jelenik meg, melyeket a Faludy-féle Villon-fordítások erotikus részletei ihlettek. Tóth Béla fotóművész pedig légifelvételken történelmi várainkat örökítette meg. A XVIII. és XIX. századi tájképekből válogatott ki a Kiadó néhányat, mely „Romantikus tájképek címmel jelenik meg. Egy másikon újabb válogatást láthatunk a magyarországi XV—XIX. századi ikonokból, a keleti keresztények vallásos tárgyú képeiből. A magyar nemzeti művészet egyik nagy egyénisége volt Székely Bertalan. Most a Kiadó hét finoman megformált női alakját mutatja be. Csillagtérképek címmel egy válogatást készített Andreas Cellarius németalföldi matematikus és geográfus 1661-ben Amszterdamban kiadott atlaszának ábráiból. 13 lapon kerti virágokat örökített meg Gránitz Miklós. A hagyományos népviseleti naptár 1990-ben Pest megyébe kalauzolja az érdeklődőket, melyen magyar, szlovák, német és szerb népviseletek láthatók. Az aktok kedvelőinek két falinaptár is ajánlunk. Az egyiket Bacso Béla, a másikat Jung Zseni aktjai díszítik. Ismét készült ajándékkísérő naptár, melyek virágcsokor vagy csomag kísérői lehetnek, de praktikusak zsebben vagy táskában, sőt frásztalon is dekoratívok. Három különböző

képanyaggal készült: múlt századi színes matricák reprodukcióival, virágokkal és az akt-naptár fotóinak felhasználásával. A hagyományokról sem felejtkezett meg a Kiadó. A tücsök és a hangya, az ókortól ismert La Fontaine híres versével 12 lapon olvasható.

A művészeti asztalnapot kedvelői hatféle félelőből válogathatnak, mintegy 430 ezer példányban. A hagyományos fotóművészeti előjegyzési 54 színes képpem műemlékekre, városképekre, szép tájakra hívja fel a figyelmet. Egy másikon a kaszai Szent Erzsébet élete, Mária élete és passió jelenetek láthatók. A hagyományosnak számító Országjárás Szabó József fotói alapján a Balaton környékét ismerteti, melyeket a múlt század regényírói, Eötvös Károly könyveiből vett idézetek kísérnek. Csapody Vera botanikus növényfestményeket mutat be a Kárpát-medence vadvirágairól. Újdonság a Johann Elias Ridinger augsburgi művész vadállatokat ábrázoló metszetei a Mezőgazdasági Múzeum anyagából. Az iparművészeti asztali naptár most is a legigényesebbek számára készül, melynek naptártömbje évente cserélhető.

A Képzőművészeti Kiadó ötféle határidőnaplót hoz forgalomba 210 ezer példányban. Ebből háromban illusztrációk is lesznek. Az egyik esztergomi Főszékességház legszebb ötvöstárgyait, a másik az 1988-ban elhunyt Reich Károly rajzait, a harmadik az 1890-es évekből divatképeket ábrázol. A napok csak számozva vannak előjegyzési naptárunkon, mely magyar, angol, német, orosz nyelven jelenik meg, egy

108 oldalas előjegyzési napló pedig oldalpáronként egy héttel és a hónap összesítő naptárával, telefonregiszterrel.

A Kiadó ezenkívül még háromféle művészeti naptárral jelentkezik 160 ezer példányban. Többek között megjelenteti a magyar történelem eseményeit festményeken a honfoglalástól az 1848—49-es szabadságharcig kisrepro naptárát. A Mátra legszebb részeit mininaptár ismerteti. A „Háziasszonyok naptára” 53 receptet tartalmaz tejtermékekből készített ételekhez. Háromféle plakátnaptár lesz kapható: az újévet köszöntő kéményseprő 1907-es falinaptárának reprodukciója 1990-es naptárbetéttel, a kutya-szüllők kölykeikkel és egy női aktfélével.

Lesz miből válogatni, hisz a Képzőművészeti Kiadó tervei alapján október közepére minden naptár az üzletekbe kerül és egy kis propagandára is szükség lesz, hogy az összes kalendárium gazdára találjon.

Geröly Tibor

Kádár János a „jó király”

Kire szavaz a magyar falu?

folytatás a 3. oldalról

Lehetséges, hogy 2—3 embernek beüt egy vállalkozás, akkor rögtön követi őket a fél falu — legalább addig, amíg felépül a ház, vagy meglesz az autó. Ha nem sikerül, akkor máshoz kezdenek.

— Részt vettem az egyik író-olvasó találkozóján, ahol miséről érkező nénikkel az elmúlt 40 évről beszélgetett. Sok rosszat elmondtak, de Kádár Jánosról csak jót hallottunk. Miért ragaszkodnak ennyire az emberek a „jó királyhoz”?

— Azt hiszem, itt nem egy igazi jó királyról volt szó. Most, hogy Rákosival foglalkozom, róla is sok szépet hallok. Olyan emberektől, akiket mélyebb sérelem nem ért, akik valami csoda folytán messzebb voltak a pofonoktól.

Azzal a véleménnyel, hogy „félrevezették azt az áldott jó embert” — Rákosit, Kádárt, vagy másokat — nemcsak a leszerepelt vezetőknek adnak felmentést, hanem saját maguknak is, így nem kell magyarázkodni, hogy miért fo-

gadták el, miért nem rázták előbb az öklüket.

— Hasonlóan furcsa, logikátlan volt az MSZMP meglétele is. Azt várhatnánk, hogy a falvak lakói egytől-egyig az új-jáalakult parasztpártokhoz csatlakoznak, ehelyett még mindig a sokszor elátkozott MSZMP volt a legszimpatikusabb a megjelentek körében.

— Bár néhány faluból nem lehet általánosítani, az itteni reakciók alapján nem kizárt, hogy a falvakban az MSZMP szerzi meg a többséget a választásokon. Talán megszokásból, talán saját maguk megnyugtatószavazásából szavaznak rá. Persze, azt se felejtjük el, hogy a párt agrárpolitikája — leszámítva egyes korszakokat — viszonylag rugalmas volt. Ha másért nem, mert rájöttek, hogy a háztáji visszafogása rögtön felviszi az árakat és ez a csepeli munkáson üt vissza.

Előfordulhat az a furcsa helyzet, hogy a parasztság körében komolyabb bázisa lesz az MSZMP-nek, mint a saját osztályánál.

A magyaroknak terem-e babér?

Pénteken kezdődik, vasárnap zárul

Jubilál a legnagyobb hagyományokkal bíró hazai országúti verseny, a Mecsek Kupa. Ezúttal tíz nemzet legjobb kerekesei állnak rajthoz a háromnapos, öt szakaszos viadalon. A résztvevő országok: NDK, NSZK, Csehszlovákia, Jugoszlávia, Lengyelország, Olaszország, Belgium, Szovjetunió, Ausztria és természetesen Magyarország, amelynek képviselőit természetesen ott lesznek a Szekszárdi Szövetkezeti Spartacus, a Videoton és a PMSC bringásai is. Pénteken 10 órakor a 6 km-es hegyi egyenkénti indítású versennyel kezdődik a program Pécsen, de a második szakaszt (30 körös 57 km-es kritérium verseny) is a baranyai megyeszékhelyen rendezik még aznap este 18 órakor.

Szombaton kemény országúti erőpróbák várnak a ver-

senyzőkre. Pécsről kilenc órakor rajtol el a mezőny és Mánfa—Zobáktető—Bonyhád—Szálka érintésével érkeznek meg Szekszárdra. Néhány óras pihenő után 16.30-kor veszi kezdetét a negyedik szakasz (92 km) — Bonyhád, Mecseknádasd és Komló érintésével jut el a mezőny a pécsi célig. A vasárnapi zárószakasz, az ötödik jelenti a legkeményebb próbatételt. A baranyai „barangolás” (Pécs—Harkány—Bóly—Mohács—Pécsvárad—Pécs) 178 kilométert tesz ki, s az élményzóna tagjai 13 óra körül tűnnek fel a Széchenyi téri célban. A verseny minden szakaszának megvan a maga szponzora. Így például a befejező etap a Konzum Kupa néven fut.

Vajon terem-e babér a magyaroknak. A hazai élményzóna

fiatal versenyzőinek akaratát mennyire acélozta meg Balli úrnak, az olasz Benetto kerékpáros cég kelet-európai igazgatójának a napokban történt látogatása. A debreceni Nagy II. Zoltán és Egyedi Zoltán, a Tamási Spartacus versenyzője — ha ott lesznek a rajtnál — minden bizonnyal kihajtja a lelkét. A kiszivárogtatott hírek szerint ugyanis nekik van jelenleg a legtöbb sanszuk arra, hogy Olaszországban profiként folytassák. Balli úr július másodikán kéri a két nevet a magyar szövetségtől, így a Mecsek Kupán elért teljesítménynek igencsak súlya lehet ebben a kérdésben.

— bégyé —

Karpov győzött Sax ellen

Rotterdamban, a sakk Világ Kupa 14. fordulójában Sax Gyula világgal ült asztalhoz a volt világbajnok szovjet Anatolij Karpovval szemben. A játszmát a 64. lépésben a magyar versenyző feladta. Portisch Lajos a sötét bábukat vezette a brit John Nunn ellen, a parti döntetlenül végződött.

További eredmények:
Vand der Wiel (holland) — Elveszt (szovjet) 1:0
Hjartarson (izlandi) — Short (brit) döntetlen
Nogueiras (kubai) — Seirawan (amerikai) döntetlen
Ljubojevics (jugoszláv) — Szokolov (szovjet) döntetlen
Vaganyan (szovjet) — Timman (holland) döntetlen
Juszupov (szovjet és Szalov (szovjet) szabadnapos volt

Az állás 14 forduló után:

Karpov 9.5 (12), Timman 8.5 (13), Vaganyan 8 (13), Nunn, Van der Wiel 7—7 (13—13), Short, Szokolov 6.5—6.5 (12—12), Seirawan 6.5 (13), Nogueiras, Szalov 6—6 (12—12), Sax 5.5 (12), Elveszt, Juszupov 5—5 (12—12), Ljubojevics 4.5 (13), Portisch 4 (12), Hjartarson 3.5 (12) pont.

Bordeaux-ban rózsaszínűbb a világ?

Kozma már Franciaországban edzett

Felfigyeltek a franciák Kozma Istvánra, a lila-fehérek játékosára. A szerződési ajánlat nem sokat késétt, és a tehetséges középpályás Franciaországban folytatja.

Alacsonyabb polcra Tapolca?

Példát statuál a Fegyelmi Bizottság?

Alig zárult le az egyik bundaügy, rögtön következett a másik. Az NB II Nyugati csoportjában lejátszott Komló — Tapolca (1:3) labdarúgó-mérkőzés után bejelentés érkezett a szövetséghez, s a Fegyelmi Bizottság a múlt héten a komlói Miklós Gábort, kedden pedig a tapolcai Pfeiffer Ferencet hallgatta meg.

A további tárgyalásokat július 11-ig elhalasztották.

Addig még sokminden kell tisztázni, többek között a pénz eredetét is.

Ha valóban bebizonyosodik a bunda, a Tapolcát valószínűleg alacsonyabb osztályba sorolják.

Aouita kikapott

Óriási meglepetésre vereséget szenvedett legjobb számában, az 5000 méteren Said Aouita, a szám Los Angeles-i olimpiai bajnoka és világcúscsúrtartója. A 12 és fél körös távon tíz éve veretlen marokkói csodafutó a sevillei nagyszabású atlétikai fesztiválon a verseny elején szokásához híven a mezőny közepén helyezkedett el, és mindenki azt várta, hogy majd a hajrában elhúzza vetélytársaitól. Több mint egy kilométerrel a cél előtt azonban a kenyai Yober Ondieki, aki az idén már bebizonyította remek

formáját, hiszen két héttel ezelőtt Portsmouth-ban 3000 méteren a világ idei legjobbját futotta, robbantott, és több mint 50 méteres előnyre tett szert. Sőt, két körrel a befutás előtt ez már 200 méterre nőtt.

Bár Aouita ekkor kétségbeesett hajrába kezdett, csak megközelíteni tudta vetélytársát, de 40 méter így is maradt közöttük. Ondieki a győzelem mellett 13:12:12 perccel a világ idei legjobb eredményét is elkönyvelheti. Aouita 13:23:96 perc alatt ért célba.

A súlyemelő válogatott részvételével

Kilencedszer a Húsos Kupáért Szekszárdon

Szanyi és Csengeri is indul

A néhány héttel ezelőtt megnyert szekszárdi városi sportcsarnok, pénteken és szombaton ad otthont az első rangosabb rendezvénynek: a IX. Húsos Kupa nemzetközi súlyemelő versenynek, amelyen ezúttal öt ország sportolói lépnek dobogóra. A magyarok mellett az NSZK-ból, az NDK-ból, Jugoszláviából és Lengyelországból lesznek résztvevők. Így mind a csapat, mind pedig az egyéni versenyben a korábbi években megszokottnál nagyobb küzdelem várható. Pénteken és szombaton is 10 órakor kez-

dődnek a versenyek. Aki kilátogat a szekszárdi városi sportcsarnokba, az a magyar válogatott tagjait is láthatja. Az előzetes hírek szerint csak Böckfi és Messzi nem indul a „menők” közül, de Szekszárdon dobogóra lép a szöuli doppingüggyel két magyar súlyemelője Szanyi Andor és Csengeri Kálmán, akik visszatrétre készülnek.

A Szekszárdi Húsipari SE évről-évre egyre nagyobb tekintélyt kivívó versenyének, a Húsos Kupának két illusztris vendége is lesz.

Az egyik a Nemzetközi Súlyemelő Szövetség magyar főtájkára, Aján Tamás, akit a napokban választottak meg az újjáalakult Magyar Olimpiai Bizottság főtájkának, a másik pedig az Európai Súlyemelő Szövetség első embere, a jugoszláv Vladan Mihajlovics.

A Szekszárdi Húsipari SE a rendezéssel újfent szeretné igazolni — éppen a világ és Európa súlyemelésének vezetői előtt —, hogy rájuk lehet bízni nagy nemzetközi versenyek rendezését is.

1989. június 22.

DÁTUM

5

Milan Kundera:

BÚCSÚKERINGŐ

— Javíthatatlan csavargó vagy — mondta, és szabadkozva megkérdezte Jakubot, nagyon sok bosszúságot okozott-e neki a kutya.

Amikor Jakub elmesélte, hogy a kutya nála töltötte az éjszakát és most az autóján hazahozta, a nő nem győzött hálálkodni és szívélyesen beinvitálta a házba. A különterembe ültette, ahol valószínűleg zárt különrendezvényeket szoktak tartani, és elszaladt megkeresni a férjét.

Egy kis idő múlva fiatal férfival tért vissza, aki odaült Jakubhoz és a kezét nyújtotta neki:

— Maga nagyon jó ember kell hogy legyen, ha eljött ilyen messzire csak azért, hogy visszahozza a mi Bobesunkat. Valóságos csavargó ez a kutya, állandóan elmászkál. De mi nagyon szeretjük. Nem enne valamit?

— De, szeretnék — mondta Jakub, a nő pedig kiszaladt a konyhába. Aztán Jakub elmesélte, hogyan mentette meg Bobest a karókkal felszerelt nyugdíjasok falkájától.

— A disznók! — kiáltott fel a férfi, és rögtön hátraszólt: — Veral Gyere csak! Ezt hallgasd meg, már megint mit csinálnak azok a disznók a városban!

Vera egy tálcával érkezett, melyen levesestál gőzölgött. Odaült az asztalukhoz, és Jakubnak újra el kellett mesélnie a tegnapi kalandját. A kutya az asztal alatt ült, és élvezte, hogy a füle tövét vakargatják.

Mikor Jakub megette a levest, a férfi állt fel, kiszaladt a konyhába, és knédli hozott sertéshússal.

Jakub az ablaknál ült és jól érezte magát. A férfi tovább szidta „azokat a disznókat odalenn a városban”. (Jakub elbájoznak találta, hogy a férfi úgy érzi, a vendéglője magasan a világ fölött hegyezkedik el, egy távoli Olümposzon, ahonnan felülnézetből figyelheti a világot.) A felesége pedig kézenfogva bevezetett egy kétéves kislányt.

— Köszönd meg szépen a bácsinak — mondta a fiúcskának —, hogy hazahozta a Bobest!

A kislány dühös volt néhány érthetetlen szót, és ránevetett Jakubra. Kint süttött a nap és az ablak alatt a sárguló levelek lágyan hullongtak a földre. Csend volt, a vendéglő magasan ült a világ zűrzavara fölött. Itt béke honolt.

Bár szaporodni nem akart, Jakub szerette a gyerekeket.

— Helyes kislány van — mondta.

— Fura egy madárka — mondta a nő —, Isten tudja, kitől örökölte azt a nagy uborkaorrát.

Jakub tudatában barátja orra jelent meg.

— Skréta doktor mondta, hogy maga is a páciense volt.

— Maga ismeri a doktor urat? — kérdezte boldogan a fiatal férfi.

— Régi barátom.

— Nagyon hálásak vagyunk neki — mondta az ifjú anyuka, Jakub pedig azt gondolta, hogy ez a gyerek valószínűleg Skréta eugenikus kísérletének egyik sikeres terméke.

— Az nem is orvos, az egy varázsló — mondta a fiatal férfi mély csodálattal.

Jakubnak az jutott eszébe, hogy ők hárman ebben a betlehemi békés környezetben, ők a szent család, és hogy gyermekük nem emberi apától származik, hanem Skréta-Istentől.

A nagorru kislány megint gagyogott néhány érthetetlen szót, a férfi pedig szeretettel felejtette rajta a szemét.

— Ki tudja — fordult a feleségéhez —, talán valamelyik távoli ősödnök volt ekkora orra.

Jakub elnevette magát. Hirtelen az a képtelen kérdés jutott az eszébe, hogy vajon Skréta doktor a saját Mimijét is fecskendővel ejtette teherbe?

— Hát nincs igazam? — kérdezte nevetve az ifjú apa.

— Hát persze — mondta Jakub, — Nagy megnyugvással szolgálhat számunkra, hogy mi már régen a sírban nyugszunk, de a világban valahol még ott sétál az orrunk.

Nevettek, és az ötlet, hogy a fiúnak Skréta lehet az apja, már Jakub számára is csak fantasztikus képzelgésnek tűnt.

5.

Frantisek átvette a hölgytől a hűtőjavításért járó pénzt. Lement a ház elé, felült hűsleges motorkerékpárjára és a város szélére hajtott, hogy a helyi JAVSZER vállalat irodájában leadja a napi elszámolást. Két órára már teljesen szabad volt. Berúgta a motort és a fürdőbe hajtott. A parkolóban meglátta a fehér limuzint. A motort leállította a kocsi mellé, és az árkokok alatt elindult a művelődési ház felé, mert feltételezte, hogy ott lehet a trombitás.

Nem a durvaság és nem is a harciasság hajtotta őt oda. Már nem akart botrányt csapni. Ellenkezőleg, elszánta magát arra, hogy teljesen visszavonul, megalázkodik. Azt mondta magában, hogy az ő szerelme olyan nagy, hogy ennek kedvéért képes bármit elviselni. Amint a mesebeli királyfi a királykisasszonyért elvisel minden szenvedést és fáradságot, megküzd a sárkánnyal és átússza az óceánt, úgy ő is kész volt hősiessé elviselni a legnagyobb megpróbáltatást is.

Miért ilyen alázatos? Miért nem néz inkább egy másikat lány után, hiszen a lányokból e hegyi fürdőben oly csábítóan nagy választék van?

Frantisek fiatalabb Ruzenánál, és a szerencsétlensége, hogy az ifjúság tapasztalatlanságában szenved. Ha majd felnő, megismeri a dolgok mulandóságát, és ráébred, hogy abban a pillanatban, amint egy nő eltűnik a láthatárról, más nők egész csillagrendszerre tűnik fel a helyén. Csakhogy Frantisek mindeddig nem tudja, mi az idő. Gyermekkorától olyan világban él, mely csak létezik, de nem változik, valami mozdulatlan brüklében. Mint ahogy ugyanaz maradt az apja meg az anyja, Ruzena, aki férfivá tette, úgy bo-

mulról, mint az ég boltozata, mint az egyetlen lehetséges mennybolt. Nélküle nem tudja elképzelni az életét.

Tegnap szófogadóan megígérte neki, hogy többé nem fogja követni, és el is határozta, hogy ma kiter az útból. Azt mondogatta magában, hogy őt úgyis csak a trombitás érdekli, s ha őt figyelni tartania, hogy még nem szegi meg a fogadalmát. Ugyanakkor persze azt is tudta, hogy ez csak üres kifogás, és hogy Ruzena egész biztosan helytelenítene, amit tesz, de valami hajtotta, ami erősebb volt benne, mint bármiféle elszánás vagy mérlegelés, olyan erős, akár a kábítószert utáni vágy: látnia kellett a férfit, újra szemügyre kellett vennie, megint, lassan, közelről. Bele kellett néznie kínzója arcába. Meg kellett néznie a testét, melynek Ruzena testével való egyesülése elképzelhetetlen és hihetetlen volt számára. Meg kellett néznie, mintha szemével meg tudta volna állapítani, hogy tesztük csakugyan képes lesz-e az egyesülésre, vagy sem.

A próba már javában folyt. A pódiumon ott ült Skréta doktor a dobnál, a zongoránál egy apró emberke, Klíma pedig trombitált. A széksorokban néhány fiatal ült, a dzsessz szerelmesei, akik belopóztak, hogy megléssék a próbát. Frantiseknek nem kellett attól tartania, hogy leleplezik, miért jött. Biztos volt abban, hogy a motorkerékpár fényezőjéről elvakult trombitás nem látta az arcát, és Ruzena szűkszávúságának köszönhetően a lánnyal való kapcsolatáról sem tudott szinte senki semmit.

A trombitás félbeszakította a játékot és maga ült le a zongorához, hogy a kis embernek előjátéza azt a szakaszt, amit más tempóban képzelt el. Frantisek hátralélt egy széken, és lassan árnyékká lényegült át, mely aznap már nem hagyja el a trombitást.

6.

Jakub visszafelé hajtott a vendéglőből, és sajnálta, hogy nem ül mellette a vidám kutya, hogy az arcát nyalogassa. És rögtön ezután arra gondolt, miféle csoda az, hogy élete teljes negyvenöt éve alatt megőrizte szabadnak ezt a mellette lévő helyet, s így most teher és kötelek nélkül, szabadon, egyedül mehet el ebből az országból, a fiatalság hamis (és mégis gyönyörű) képzetével, mint egy diák, aki csak most alapozza meg a jövőjét.

Megpróbálta teljes jelentőségében átélni a gondolatot, hogy elhagyja a hazáját. Próbálta felidézni itt töltött életét. Igyekezett úgy látni, mint egy tájat, egy tágas síkságot, amelyet, bár sajnálkozva, maga mögött hagy, mint egy hatalmas, a látóhatár pereméig nyúló mezőt. A táj, amely a képzeletében végül is megjelent, kicsi volt és szűk, lapos, mint egy összenyomott harmonika. Csak erőlködve tudott egy-két olyan emléktöredéket felidézni, melyek együttesen valamiféle nagyszabású végzettili élet illúzióját adhatták volna.

Rápillantott a környező fákra. Levelük zöld volt, piros, sárga, meg barna. Az erdő olyan volt, mint a tűzvész. Örömmel töltötte el a gondolat, hogy akkor megy el, amikor égnek az erdők, és hogy az ő életét és emlékeit elemésztik ezek az érzéketlen, nagy-szerű lángok. Ugyan, miért sajnálná, hogy semmit sem sajnál?

Miért bánkódna rajta, hogy semmit sem bánt meg?

folytatjuk

Köszöntjük

PAULINA

nevű kedves olvasóinkat

A Paulina a Paula továbbképzése. A Paula a Pál férfinév latin eredetjének nőnemű alakja.

Védőszentje Paulina — Szent Paula leánya —, aki gyerekkorában került Betlehembe, és néjének vezetésével járta az életszentség útját. Halálának időpontja nem ismert, édesanyja 404 körül halt meg.

A Nap két: 3.47 órákor
nyugszik: 19.45 órákor

A Hold két: 22.14 órákor
nyugszik: 6.48 órákor

APRÓHIRDETÉS

DOMBÓVÁR-Gunaras fürdőtelepen Autóspihenő 32. alatti üdülő eladó. Telefon: 74/34-093. 17 órától.

Jó tudni

A napozásról (I.)

A napozásra szükség van. Érdemes ügyelni azokra a tanácsokra, amelyek az egyenletes barnulást elősegítik.

Eleinte óvatosan, fokozatosan szoktassuk magunkat a napozáshoz. Különösen délben vigyázzunk, mert ilyenkor fennáll a leégés veszélye. Ez azokra vonatkozik, akiknek a bőrre kevés festékanyagot tartalmaz: a szőkék, a szeplősök

(a napozás kihozza a szeplőket) és a fehér bőrűek. Nyílt vizen, ahol a napfény hatása megcsokorozódik, ha lehet, fedetlen testtel ne tartózkodjunk hosszú ideig.

A kánikulában és a déli órákban ajánlatos könnyű kendőt, szalmakalapot tenni a fejünkre, húzódjunk árnyékba. Óvjuk magunkat a kellemetlen közérzettel járó napszúrásról.

Múzeumi híradó

A Somogy Megyei Múzeum is felkészült a nyári idegenforgalmi szezonra. Állandó kiállítás, a *Régészeti kutatások Somogyban* felöleli az egész kutató munkát. *Loconzi Pál* az Elnöki Tanács nyugalmazott elnöke, államfői kitüntetései a múzeumnak adományozta. Ezt a gyűjteményt teljes egészében megismerhetjük. A látogatók.

Időszaki kiállítás mutatja be a Kis-Balaton régészeti leleteit, különös tekintettel azokra a feltárásokra, amelyeket az eredeti állapot visszaállítására előtérbe hoztak.

A sarkvidék állatait a *Jég világa* című kiállítás mutatja be. Ugyancsak a múzeum ad otthont a város szülőitnek, *Juan Gyenesnek*, a Spanyolországban élő világhírű fotóművésznek alkotásaiból történt válogatásnak.

A kamarateremben *Bátai Sándor* festményeiben gyönyörködhetnek a látogatók.

MOZIMŰSOROK

június 22—28-ig

Kaposvár

Szabad Ifjúság június 22—25-ig Hupikék törpikék (18)
június 26—28-ig A dzsungel könyve (20)
június 22—28-ig Egy előre bejelentett gyilkosság krónikája (20)

Vörös Csillag június 22—28-ig Willow (17)
Rémült rohanás (19)
június 22-én, 23-án, 24-én, 26-án (21 órákor is)

Mozimúzeum június 22—23 Véletlen (17.30, 19.30)
június 24—25 Minden a Paradicsom bűne (17.30, 19.30) előjáték
június 26—28 Rain Man (17.30)

Szekszárd

Panoráma június 22—25-ig Willow (18, 20)
Panoráma Kamaraterem június 22—24 A sárga folyó harcosa (18, 20)

Székesfehérvár

Köztársaság június 22—28-ig Éjszakai rohanás csütörtöktől—vasárnapig (17.15, 20) hétfőtől—szerdáig (18, 20)

Petőfi június 22—28-ig Rendőrkadémia csütörtöktől—vasárnapig (15) hétfőtől—szerdáig (17)

június 22—28-ig Szörnyes-kék csütörtöktől—vasárnapig (17) hétfőtől—szerdáig (19)

Pécs

Park kertmozi június 22—25 Rémült rohanás (21)
június 26—28 Willow (21)

Park június 22—25 Karate lenygel módra (14)
június 26—28 Queen.Budapest (14.30)
június 22—25 Willow (16, 18.30)
június 26—28 Rémült rohanás (16.30, 18.30)

Petőfi június 22—25 A halálfejes lepke (14.30)
Rémült rohanás (16, 18, 20)
június 26—28 Willow (13, 15.30, 18, 20.30)

Kossuth június 22—23 A földesúr (10, 12)
június 24—25 Willow (9, 11.30)
június 26—27 Rémült rohanás (10, 12)
június 28. Egy lépéssel több (10, 12)
június 22—26 Willow (14, 16.30)
június 27—28 Egy lépéssel több (14, 16)
június 22—24 A földesúr (19, 21)
június 25—26 Rémült rohanás (19, 21)
június 27—28 Rémült rohanás (18, 20)

Kossuth Klub mozi június 22—25 Én vagyok a szomszéd (17.30, 19.30)
június 26—28 A szenvedély hatalma (17.30, 19.30)

Ingyen tanszer?

Amint igaz, hogy a becsület nincs ingyen, aképp az is igaz, hogy ami ingyen van, annak nincs sok becsülete. Régi üzleti tapasztalat, hogy ingyen semmit sem szabad adni, sőt, a semminek is meg kell kérni az árát. (Azt már csak mellesleg mondom, hogy némely szemfülesek a dupla semmiért kétszeres árat remélnék...)

Efféle egyszerű életbölcse ségre a pedagógia is rájött már, azaz rájött volna, ha nem sa nyargatná két kivédeni se hogy sem akaró pribék: az elmeletieskedés meg a béropolitika.

Végzetes lelki sérülést szenvednének az iskolás gyermekek — vélheti valamely modern nevelésügyi apostol —, ha a szülői ház rászorítaná őket, hogy mindenért meg kell dolgozni. (Szentigaz: bénító frusztrációt okozhat, ha utóbb kiderül, hogy léteznek kerülőutak is — ti. dologkerülő utak.) A béropolitika úgy társul a pedagógiai elmélethez, hogy elszegényíti a szülőket, így aztán azt kell mondani: amit nem adunk meg a dolgozó apának a munkájáért, adjuk meg — legalább kis részben — a gyerekeknek

munka nélkül. Mert ezzel segítünk az apán.

Az eredmény előre látható. Ebadta megkapja az ingyen tanszert, el is vesztí, tördeli, herdálja majd az első héten, de se baj: kap majd újat, hisz az neki jár. Ő „menő fej”, neki jussa van, őt vigyázza és gondozza a társadalom, az állam. Apja viszont csak tönkremenő fej, úgy kell neki, miért melózik. Még elvámá, hogy tiszteljék is érte!

De hogy komolyra fordítsam a szót, öreg hibának tartom az ingyen tanszer bevezetését az iskolákban, amiről nemrég olvastam valami közleményt. Ez csak züllesztene. A családfenntartókat kell megfizetni, és elvámi tőlük, hogy a pénzt jól osszák be, a gyereket pedig neveljék is, ne csak szidják vagy (épp ellenkezőleg) kényeztesék, pénzzel tömjék.

Olyan egyszerű ez, mint a Kolumbusz tojása. Olyan nehéz ez, mint helyrehozni azt a tömérdék kárt, amit a család bomlasztásával és a munkaerő kölcsönzésével négy évtized szocialista politikája és gazdálkodása okozott.

— „A mosoly országa” címmel operettgála műsort tartanak Pécsen a Szabadtéri Táncszínen. Közreműködik a Pécsi Szimfonikus Zenekar, Bukszár Mária, Ilosfalvy Róbert és Egri Sándor.

— Mester és tanítvány egy színpadon címmel a Baranyai Táncegyüttes mutatja be műsorát június 23, 24 és 25-én Pécsen a tettyei romoknál. Az előadásra a Pécsi Nyári Színház rendezésében kerül sor.

6

DÁTUM

1989. június 22.

Kiadják magyarul Walesa önéletrajzát

Lech Walesának A remény ösvénye című önéletrajza, Kovács Imre egykori parasztpárti politikusnak Magyarország megszállása című és amerikai emigrációjában írt történelmi visszatekintése, továbbá a Mózszy Ferenc szerkesztésében Chicagóban megjelenő magyar társadalmi és irodalmi folyóirat, a Szivárvány hazai antológiája — ezek a kötetek várhatóan elsőként attól az új kis könyvkiadótól, amelynek sajtótájékoztatójára a napokban kaptam meghívót.

Egy budai vendéglő különtermében hat rokonszenves fiatal férfi várta az érdeklődő újságírókat a most kft-vé alakult Katalizátor Iroda nevében.

— A katalizátor tudvalevőleg olyan anyag — magyarázza Gehér József matematikatanár, a kiadó szövegírója —, mely úgy gyorsítja meg a vegyi folyamatokat, hogy maga nem fogyatkozik és nem változik meg közben. Az 1984-ben általunk alakított Katalizátor Iroda mint samizdat kiadó kívánta gyorsítani a demokratikus társadalmi változásokat.

A kiadó kft. munkatársai valamennyien harminc év körüli értelmiségiek, akiket a politikai elkötelezettség, a tettvágy vitt a könyvkiadói pályára. Ők adták ki először Eörsi István Emlékezés a régi szép időkre című történelmi memoárját, Méray Tibor könyvét Nagy Imréről (azóta mindkettő megjelent profi ki-

adóknál), Bulgakov Kutyaszív című írását (azt is kiadta már nyomtatásban a „konkurencia”), valamint a müncheni Nemzetőr szerkesztőjének, Tollas Tibornak a verseskötetét és különböző szerzők börtönverseiből összeállított antológiáját.

A sajtókonferenciát abból az alkalomból rendezték, hogy június 16. előestéjén a Katalizátor Iroda gondozásában megjelent két összetartozó kis kötet a forradalom vértanúiról, Halottaink címmel. A húszezer példányban kibocsátott könyv fényképeket is tartalmaz, hogy — amint Gehér József mondja — a vértanúk ne maradjanak arctalanok.

— Továbbra is elsősorban politikai műveket akarunk kiadni — mondja Modor Ádám tanár, a cég egyik alapítója. — A slágertémák persze kifogyhatnak lassan, de meggondolkozott politikai művekre ezentúl is szükség lesz.

A Katalizátor kicsiny kiadó akar maradni, Cserépfalvi Imre egykori kiadójának a példájára. Tevékenységük szerény volumenű lesz, de remélik, talán nem jelentéktelen. Meggazdagodni nem próbálnak — beérik annyival, amennyi az „üzem” folyamatosságához kell. A samizdat-időkben persze nem fizethettek jogdíjat, most azonban megadják a kellő tiszteletet a szerzői jogoknak...

Kossuth Rádió

8.20: A Szabó család. 8.50: Külpolitikai figyelő. 9.00—11.00: Napközben. 11.00: Peres, poros iratok. 11.10: Prímasegyéniség Lajtha László nyugatdunántúli gyűjtéséből. 11.38: Hét szűk évtized. 12.45: Válaszolunk hallgatóinknak. 13.00: Klasszikusok délidőben. 14.10: Oguz kagán. Hegedűs Géza elbeszélő költeménye. 14.25: Hangol. 15.00: Szórol szóra. 16.00: Tizenhat óra. 16.10: Szívesen hallgattuk. A zenélő doboz. Nakamura Sinkicsi rádiójátéka. 16.49: Filmzene. 17.00: Agrár-műhelyek. 17.25: Ipargazdák. 17.30: Beszélgetünk zenéről. 17.50: Újdonságainkból. 19.15: Lottósorsolás! 19.23: Közvetlen kapcsolat. 20.25: Rólunk van szó! 20.30: Etológia, hatalom, tulajdon. 21.00: Cigányfolklor magazin. 21.45: Reményeink és határaink — 1919. Ormos Mária történelessel beszélget: Anmtalfy Krisztina. 22.00: Hírvilág. 22.30: Barangolás régi hanglemek között. 22.50: Mindennapi dogmáink. 23.00: Esti muzsika.

Petőfi Rádió

8.05: Kölyökrádió. 8.45: A madár és a leány. Pilinszky János verses meséje. 9.05: Operettkedvelőknek. 10.00—11.00: Rivaldafényben. 11.05: Világújság. 11.10: Térkép és útvonal. 11.30: Balatonrádió. 12.10: A népművészet mesterei. 12.40: Archívumunkból. Gyimesi muzsika. 13.05: Robin Hood. 14.00: Letető. 14.30: Martin Józsefnek hívják. Foglalkozása: újságíró. 15.05: Nostalgiahullám. 15.45: Törvénykönyv. 16.00: A Rock Gyermekei Klubja. 17.05-21.00: Nyáridő. Benne: 17.30: Gordiusz. 18.30: Pop-regiszter. 19.05: Jut eszembe! 19.30: A Szórákkozató osztály műsora. 20.00: A Poptarisznya dalaiból. 21.05: Húsz év múlva. 21.28: Közívánatra! 23.15-0.14: Tom Waits nagylemezei.

Bartók Rádió

9.08: Szimfonikus zene. 11.10: Magyarán szólva. 11.25: Pillanatkép. 11.30: Magyar fúvósok felvételei-

ből. 12.05: Magyar művészek operafelvételeiből. 13.05: Pophullám. 14.00: Komlós Katalin fotepiano hangversenye a Zeneakadémia kistermében. 15.20: Kompakt lemezeinkből. 16.45: Zenetörténelmi értéktár. 17.31: XX. századi magyar oratóriumok. Farkas Ferenc: Bontott zászlók — oratórium Kassák Lajos verseire. 17.50: Fúvós-együttesek műhelyében. 18.30: A Magyar Rádió román nyelvű nemzetiségi műsora. 19.05: Kamarazene. 20.05: Kapcsoljuk a Pesti Vigadó. Kincses Veronika és Gulyás Dénes operastje. kb. 21.15: A Sorja hercegnő I. Nemzetközi Zongoraverseny gálakoncertjei az Oslo Hangversenyteremben. kb. 22.23: Steve Swallow dzsesszegyüttese játszik. 22.45: Napjaink zenéje.

TV1

9.00: Képzőművészet. 9.05: Tévétorna nyugdíjasoknak. 9.10: Az emberi test. Angol rövidfilmsorozat. 9.35: A bábu. Lengyel filmsorozat. 10.30: Mozgató. 10.40: Képzőművészet. 16.10: Hírek. 16.15: Pannon Krónika. 16.25: Hírek szerbhorvát nyelven. 16.30: Ha mi egyszer kinyitjuk a szánkat... Fejezetek a közelmúlt humorából. 17.40: Műsorajánlat. 17.45: Négy nap tévéműsora. 17.55: Reklám. 18.00: Szeretek, Ágnes! Buday Dénes dalai. 18.25: Nostalgia a divat. 18.55: Esti mese. 19.05: Reklám. 19.10: Műsorajánlat. 19.15: Lottósorsolás. 19.20: Reklám. 19.25: Közlemények. Műsorajánlat. 19.30: Híradó. 20.00: Reklám. 20.05: Utitársak. Szovjet film. 21.25: Reklám. 21.30: Csontváry Koszka Tivadar I. tétel: Fátum. 21.55: Hazai Tükör. 23.15: Híradó 3.

TV2

17.00: Képzőművészet. 17.15: TV2. 17.45: BUM!!! 18.00: Telesport. 18.25: Gyerekeknek! 18.50: TV2. 19.00: Hajnali párbeszéd. Tévéfilm. Kosztolányi Dezso írásából. 20.22: TV2. 21.00: Híradó 2. 21.30: Lola. NSZK film. 23.20: TV2. Napzárta.

Rádió, televízió

Sky Channel

6.30: Üzleti hírek. 7.00: DJ Kat Show. 9.30: Panel Pot Pourri. 11.00: Sullivanék. Filmsorozat. 11.30: Sky-krónika. 12.30: Gond-fórum. 13.00: Egy másik világ. Amerikai filmsorozat. 13.55: Landscape Channel. 14.50: Változó világ. Filmsorozat. 15.45: Szeretni. Filmsorozat. 16.15: The Lucy Show. Vígjátéksorozat. 16.45: Pindurkák. Rajzfilmsorozat. 17.00: Visszazámlálás. 18.00: Eurosport. 01.30: Landscape Channel.

Super Channel

7.00: Hírek. 7.10. Időjárás. 7.15: Üzleti hírek. 7.45: Hírek. 7.55: Időjárás. 8.00: Egyveleg. 14.30: Brit ötvenes slágerlista. 15.30: Tracking. 16.30: Forró drót. 18.30: Nino Firetto zenés műsora. 19.30: Richard Diamond. Bűnügyi sorozat. 20.00: Santa Fé. Amerikai film. 21.45: Világhíradó. 22.00: Sam, a jó szomszéd. Amerikai film. 00.00: Hírek, időjárás. Egyveleg.

TV5

16.05: Hírek. 16.10: A süteményki-hordónő. Tv-sorozat. 16.30: Vidéki ízek. 16.45: Pihenőidő. 17.30: Számok és betűk. 17.55: Hírek, időjárás. 18.00: Filmklub: Akiktől megszabadultak. 19.30: Csillag papiros. 20.00: Champs-Élysées. 21.30: Ruanda 25 éve független. Riportfilm. 22.00: Tv-híradó. 22.30: Időjárás. 22.35: Hiányjelek. 23.45: Kérje a Holdat! Furcsaságok magazinja. 00.45: Műsorzárás.

SAT1

6.00: Jó reggelt a SAT1-gyel! 9.00: Hírek, időjárás. 9.05: Tévébolt. 9.30: Műsorelőzetes. 9.35: Niklaas, a flandriai fiú. Rajzfilm. 10.00: Hírek, időjárás. 10.05: Közkórház. Amerikai családrosorozat. 10.50: Tanácsok az egészségmegőrzéshez. 11.00: Hírek, időjárás. 11.05: A St. Michael-i plébánia. NSZK-film. 13.00: Tévétársaság. 14.00: Horoszkóp, műsorelőzetes. 14.05: A vörös hajú Anne. Japán rajzfilmsorozat. 14.30: Monkees. Amerikai filmsorozat. 14.55: Az aranylövés.

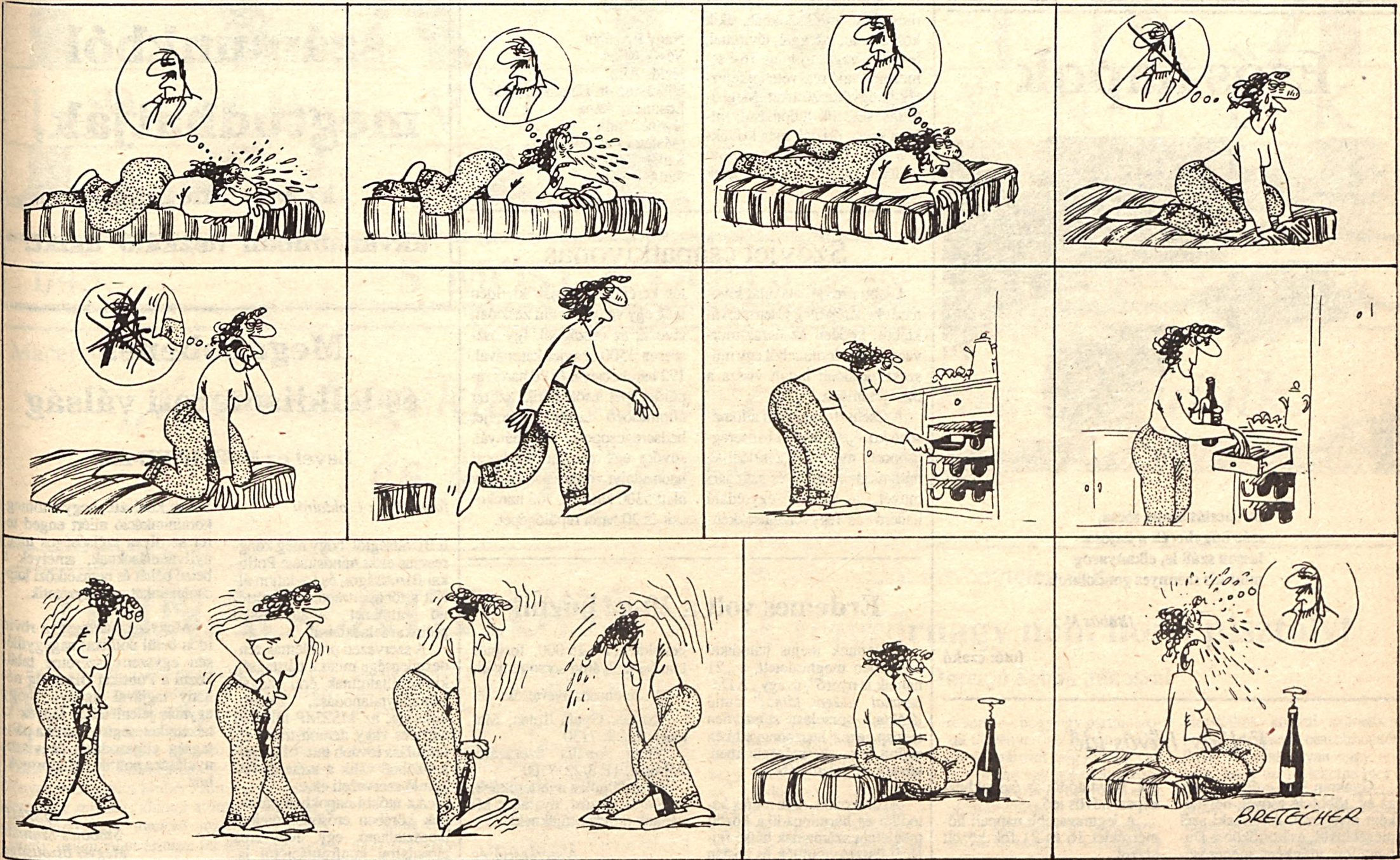
15.05: Közkórház. Amerikai családrosorozat. 15.50: Ületek konyhatündéreknek. 16.00: Tévébolt. 16.25: Az aranylövés. 16.35: Bonanza. Amerikai westernsorozat. 17.25: Tanácsok autósoknak. 17.35: Hírek, időjárás. 17.50: Sherlock Holmes és dr. Watson. Angol krimisorozat. 18.15: Taxi. Amerikai vígjátéksorozat. 18.45: Híradó. 19.00: Szerencsekerek. 19.30: Törveto John, az orvostudor. Amerikai filmsorozat. 20.25: Időjárás. 20.30: Cagney és Lacey. Amerikai bűnügyi sorozat. 21.25: Időjárás. 21.30: A pénz az utcan hever. Amerikai filmvígjáték. 23.10: Hírek, sport, időjárás. 23.20: Kulturális és gazdasági riportok. 23.50: A profik. Angol bűnügyi sorozat. 00.40—00.50: Műsorelőzetes.

Jugoszláv televízió

1. műsor: 8.10: Műsorismertetés. 8.15: Tv-naptár. 8.25: Hírek. 8.30: Sorozat gyermekeknek. 9.00: Elmulasztották — Nézzék! 11.00: Válogatás a műhold-programokból. 13.30: A Tv-centrumok fundusából. 15.30: Hírek. 15.40: Rajzfilm. 15.50: Rádás program. 16.30: Magyar híradó. 17.50: Tv-napló I. 18.05: Számok és betűk. 18.25: Filmsorozat. 19.10: Időjárás. 19.13: Rajzfilm. 19.30: Tv-napló II. 19.53: A mai sport. 20.00: Panoráma. 21.05: Szórákkozató sorozat. 22.05: Tv-napló III. 22.35: Rádás program. Hírek külföldi turistáknak. 00.35: Hírek. 00.40: A pénteki műsor ismertetése.

2. műsor: 19.30: Tv-napló. 20.00: Szórákkozató program. 20.45: Hírek. 20.52: Időjárás. 20.55: Az alkotók és műveik. 21.25: Művészeti est. 22.55: Műhold-program. 00.55: Időjárás. 00.58: A pénteki műsor ismertetése.

A Sky Channel, a Super Channel, a TV5 és a SAT1 műsorát részletesen közli a Telehold.

1989. június 22.

DÁTUM

7

MAGYAROK

Irodalmi, kulturális, tudományos folyóirat. Kiadja a Babits Kiadó, megjelenik havonta.

Az első és egyedülálló olyan magyar periodika, amely összekötő kapocs a külföldön élő és a belföldi magyarok között. A külföldi értékesítés mellett belföldön is kapható.

Megrendelhető a Babits Kiadónál
(7100 Szekszárd, Bajcsy-Zs. u. 7.)
és a postahivatalokban, megvásárolható
a hírlapárusoknál.

Hirdessen a DÁTUMban!

Négy megyében és Budapesten olvashatják adás-vételi, családi és más jellegű apróhirdetéseit. Magánszemélyek, kisvállalkozók, szervezetek, vállalatok részére nagyon előnyös a DÁTUM, mert három napon belül megjelentetjük hirdetéseiket, melyeket a Magyar Hirdető Tolna, Somogy, Baranya és Fejér megyei kirendeltségein, vagy Budapesten adhatnak fel.

Első a DÁTUM, kettőn áll a vásár, három az átfutási nap, négy a megye, ahol terjesztjük hirdetéseiket. Plusz Budapest!

Esős napok

„A kocsit csupa tócsa, száz bugyborék a hajója, lassan száll le, elkanyarog mint kis szennyes gondolatok.”

(Babits M.)

fotó: czakó

Felhős, hűvös idő

Gyakran lesz erősen felhős az ég, többfelé esővel, helyenként zivattal. Az északi szél megelégnél, csütörtökön a Dunántúlon időnként megerősöd-

dik. Folytatódik az évszakhoz képest hűvös idő.

A legmagasabb nappali hőmérséklet 16 és 21 fok között alakul.

Köszönetnyilvánítás

A Nagy Imre-per vádlottainak hozzátartozói köszönetet mondanak mindazoknak, akik koszorúval, virággal, távirattal, levéllel, vagy a június 16-i temetésen való részvétellel fejezték ki együttérzésüket. Meghatottan vesszük tudomásul, milyen sokan őrizték meg szívükben az 1956-os forradalom emlékét, és a részvétet azok

íránt, akik ezért az ügyért életüket áldozták.

Nagy Erzsébet
Vérsi János
Halda Alíz
Újhelyiné dr. Haraszi Mária
Losonczy Anna
Gyenes Judit
(Maléter Pál özvegye)
Szilágyi Józsefné
Szilágyi Júlia

Szovjet csapatkivonás

Újabb szovjet alakulat kivonását kezdték meg Csehszlovákiából, kedden az észak-morvaországi Olomoucból egy műszaki zászlóalj indult vissza a Szovjetunióba.

A Csehszlovákiában állomásozó középsofő szovjet hadseregcsoporthoz tartozó műszaki zászlóalj, háromszáz katonát és száz járművet, a szovjet egyoldalú haderő- és fegyverzetcsökkentés

keretében vonják ki. Idén még egy vegyvédelmi zászlóalj távozik az országból. Így összesen 1500 szovjet katonával, 192 harckocsival és 20 harci repülőgéppel csökkentik az ott állomásozó középsofő szovjet hadseregcsoporthoz tartozó állományát. Jövőre egy szovjet harckocsi hadosztályt vonnak ki, a két év alatt 5300 katonát, 708 harckocsit és 20 harci repülőgépet.

Érdemes volt a 20-ra húzni!

A lapunk május hatodikai számában meghirdetett, a „21 nálunk is nyerő”, avagy „A Dátummal világot láthat” című játékunk sorsolása stílszerűen tegnap, azaz huszonegyedikén zajlott le szerkesztőségünkben, közjegyző jelenlétében.

Azok között, akik május hatodika és harmincadika között megjelent számainak hátsó felületét összegyűjtötték és postán

beküldték, két 25 000,- forintos utazási utalványt sorsoltunk ki.

A szerencsés nyertesek:

Kovács Gyula Tolna, Magaspart u. 9. 7130
Virág Amália Szekszárd, Alisca u. 11. 3/22. 7100
Gratulálunk a nyerteseknek, kellemes utazást, nyaralást kívánunk mindkettőtöknek!

A szerkesztőség

Holnapi

számunkból megtudhatják,

ki ette meg az akváriumban úszkáló halat.

Megdöbbenés

és lelkiismereti válság

Levél az MSZMP KB-nak

folytatás az 1. oldalról

ti Bizottságtól, hogy még kongresszus előtt minősítse a Politikai Bizottságot, és foglaljon állást a többpártrendszerre történő átmenet legfontosabb politikai feladatairól.

A szervezeti problémák rendezetlensége miatt a párttagság kiszolgáltatottnak érzi magát. Elbizonytalanodása, zavartottsága, az MSZMP-től való csöndes vagy demonstratív elfordulása tovább tart. Mind jellemzőbbé válik a szétesés, felbomló szervezeti élet.

Az utóbbi napokban párttagok körében erősödő félelem tapasztalható egy fegyveres társadalmi konfrontációtól is.

Sokan kérdezik, hogy a tömegkommunikáció miért enged teret az olyan szélsőséges megnyilvánulásoknak, amelyek a belső békét és nemzetközi kapcsolatainkat veszélyeztetik.

Megyéink párttagsága rövid időn belül politikai nagygyűlésen egyszerre szeretne találkozni a Politikai Bizottság néhány tagjával. Igényli, hogy egymás jelenlétében fejtsek ki nézeteiket, segítve ezzel a párttagság eligazodását és viszonyulását a politikai platformokhoz.

MSZMP
Szabolcs-Szatmár
Megyei Bizottsága

Levél Glatz Ferencnek

„Egyébként nyugodt nyári pihenőt kívánunk”

Tisztelt Miniszter Úr!

Mi, a Szekszárdi Tanítóképző Főiskola Gyakorló Általános Iskolájának tanítói és tanárai visszautasítjuk a 15%-os béremelésre tett javaslatát. A 15%-os béremelést, melyet az oktatásiügyi dolgozók kapnának 1989. szeptember 1-től, ellentétben van az 1988-ban kért 40%-os, és akkor ígért 20%-os emeléssel. Ismerve az Ön állásfoglalásait, úgy véljük, hogy a közoktatás jövőt alapozó feladatát egyformán ítélik meg. Az Ön felelőssége, hogy biztosítsa a közoktatás legjobb anyagi és személyi ellátottságát.

Elvárjuk Öntől, hogy átgondolt, alapos programmal, és ne megalázó félmegoldásokkal próbálja orvosolni mindannyiunk által nemzeti sorskérdésnek ítélt közoktatásügyünket. Ennek elkerülhetetlen feltétele a pedagógusok bérének radikális rendezése. Azt is elvárjuk, hogy a döntésekről, azoknak végrehajtása után, kapjon a sajtó világos és egyértelmű tájékoztatást.

Nem tartjuk tisztességesnek, hogy tanítókat, tanárokat, szülőket, gyermekeket és a társadalom egészét egymás ellen ki-

játszva, olyan kérdésekben állítsák szembe, melyeknek megoldása csak közös elhatározással és végrehajtással valósítható meg.

Kérjük a Miniszter Urat, hogy olyan döntéseket hozzon és hajtasson végre, amelyek nem hozzák lehetetlen helyzetbe az oktatásiügyi dolgozóit. Türelmünk népnünk iránt érzett felelősségünk miatt fogyott el. Nem vagyunk hajlandók további halogatásban és elodázásban résztvenni. Ha mindez elkerülhetetlen, szeptember hónapban, valódi munkabeszüntetéssel adunk nyomatékot követeléseinknek.

Döntésünkről az ország nyilvánosságát és társintézményeinket külön is értesítjük.

Szükséges jó együttműködésünk reményében kívánunk Önnek nyugodt nyári pihenőt, és várjuk válaszát legkésőbb augusztus 15-ig.

Szekszárd, 1989. június 19.

Tancz Józsefné
igazgató

Csizmazsiáné Lovas Erzsébet
FDSZ bizalmi

Lotz Lászlóné
tanítónő

és még 33 aláíró

Mint a középkorban...

Nyilvános kivégzés Kínában

Szerdán kivégezték azt a három kínai fiatalembert, akit egy vonat felgyújtásának vádjával múlt héten ítélték golyó általi halálra, és fellebbezésüket kedden

elutasították. A kivégzés nyilvános volt. Most először végezték ki a kínai tömegmozdulásokban való részvétel miatt elítélt személyeket.

A Balti

nem lesz haltitok

A szovjet haditengerészeti flotta főparancsnoksága a jövőben engedélyezi a hajóforgalmat és a halászatot 28 olyan övezetben, amelyet korábban a

víz alatti kábelek védelmében zárt területnek minősítettek. A döntés elsősorban a balti köztársaságok part menti vizeit érinti.

Fokozza a teljesítményt

Roborálót laboráltak

Gyógynövényekből állított elő újfajta roborálószeret a törökbalinti Energ-Innov Szövetkezet. A kísérletek szerint a készítmény már egy-két hetes szedés után általános közérzetjavulást idéz elő, fokozza a fizikai teljesítőképességet. A táplálékkiegészítésnek ajánlott újdonság főként a vashiányban szenvedőknek lehet fontos, márpedig a civilizációs ártalmak, a szennyezett levegő,

a helytelen étkezés, stb. egyik velejárája éppen a vashiány, ami fáradékonyságot, levertséget idéz elő. Minderre már felfigyelték a szakemberek, s a vastartalmú készítmények forgalma külföldön is meredeken emelkedik.

Az új hazai roborálószernek az az előnye, hogy nincs mellékhatása, a benne lévő bodza, cékla és más gyógynövények jóvoltából.

A kisasszony nyomban bazsajgott

Lehet, hogy megvádolnak megszólítási komplexussal, de igazán nem bánom, mi több, ezt teszem magammal magam is. Többször irtam már és vitákoztam meglehetősen vehemenciával megszólításaink visszatartó fonákágairól. Arról van szó, hogy igen nagyon bosszant, amikor a hölgyeket — kiváltképpen, ha azok beosztottak, netán boltosok, ápolónők, kalauzok... — egyszerűen csak keresztneven (utónéven) szólítja a főnök, avagy az ügyét intéző férfi. Persze, ennél csak az dühlt még jobban, ha az említett hölgyek ezt elfogadják, s viszonzásképpen ők X elvtársnak, szaktársnak, a legjobb esetben Y úrnak titulálják a Karcst, Zolit, Józsit.

Igaz, napjainkban némi jóirányú változást tapasztalok, mert időnként hallani a hölgyem, vagy a kisasszony megszólítást, de hát ez még csak például az üzletekben, vagy az orvosi rendelőkben hallható, a munkahelyeken nem, de a közéletben sem tisztázódott (önmaguktól és önmagunktól) ezek a furcsaságok. Néhány hete mesélte egy középkorú asszony, hogy új munkahelyre kerülve, közvetlen főnöke a bemutatkozás után nyomban Erzsikének szólította, mire ő a világ legtermészetesebb hangján megköszönte „Istvánnak” a munka megkezdéséhez adott tájékoztatást, eligazítást, jótanácsokat. Erre? István szeme elkerekedett, de úgy tűnt, fölháborodni nem mer. Inkább úgy köszönt el új munkatársnőjétől, hogy „Jó munkát Kovács kartársnő!”

Most, egyik reggel, amikor bevásároltam a csemegeben, a pénztárnál vártam a soromra. Egy negyven körüli jól öltözött férfi állt előttem. Amikor fizetett, megkérte a pénztárosnőt, hogy váltson föl neki egy ezrest. De a kérését nem így, egyszerűen adta elő, hanem:

— Aranyoskám, ha föl tudná nekem váltani ezt a kis manit, csókolnám a kis csücsörjét...

És erre mi történt? Ki nem találják! A kisasszony nyomban bazsajgott, kifejezetten megüszítettette érezte magát, leszámolta az „úr” kezébe a tíz darab százast, én pedig már azt vártam, hogy kezét is csókolja neki, mert úgy érezte, végre emberszámba veszik.

Most nem tromol le, hogy szerintem mit érdemel az ilyen ember, aki így merészel beszélni egy ismeretlen hölgygel. Bár az is megérne egy misét, hogy mit érdemel az a hölgy, aki ezt elűri...

— hm —